

Сёння 16-годдзе з дня смерці В. І. Леніна

ПА ЛЕНІНСКАМУ ШЛЯХУ, ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ТАВАРЫША СТАЛІНА, ІДЗЕ КРАІНА СОВЕТАЎ ДА ПОЎНАЙ ПЕРАМОГІ КОМУНІЗМА

СПРАВА ЛЕНІНА ЖЫВЕ!

21 студзеня 1924 года ў 6 гадзін 50 мінут вечара памёр таварыш азінай у свеце партыі большэвікоў, асваляльнік першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян, асваляльнік III Комуністычнага Інтернацыянала—Владзімір Ільіч Ульянаў-Ленін.

Вялікім быў цяжар утраты Ільіча — найвялікшага гена чалавечга, непераслаўленага майстра пролетарскай рэвалюцыі, палітыка, нястомнага барацьбіта супроць эксплуатацыі і прыгнёту, правальна эканамічных і прамысловых, горача любімага працоўнымі ўсяго свету.

Але смерць любімага правальна не ўнесла замяшчэння і расстройства ў рады барацьбітоў. Справа звяржэння сацыялізацыі і нацыяналізацыі прыгнёту ра ўсім свеце, справа перабудовы чалавечга грамадства на сацыялістычных асновах, пачатая Леніным, грунтавалася на несакрушальнай аснове магучага, непераможнага вучэння марксізма-ленінізма.

Удзячы ад нас, Ленін пакінуў працоўным краіны Саветаў, міжнароднаму пролетарыату, усяму прагрэсіўнаму чалавечству сваё бясмертнае імя.

«Ленін быў і застаецца самым пернім і паслядоўным вучнем Маркса і Энгельса, які палкам і поўнацю апрацаваў на прыяны марксізма. Але Ленін не быў толькі выканаўцам вучэння Маркса—Энгельса. Ён быў разам з тым працаўладальнікам вучэння Маркса і Энгельса... Ён развіў далей вучэнне Маркса—Энгельса, прыстасоваў да новых умоў развіцця капіталізма, прыстасоваў да новай фазы развіцця капіталізма, прыстасоваў да імперыялізма» (Сталін).

Ленін даў глыбокі марксісцкі аналіз імперыялізма, як вышэйшай і апошняй фазы капіталізма, як эпохі загіваючага і паміраючага капіталізма.

Ленін абгрунтаваў немінучасць і ўмовы гібель капіталізма. На аснове гэтага аналізу, на аснове акрытага Леніным закона няроўнамернага развіцця капіталізма ў эпоху імперыялізма, ён стварыў новае вучэнне аб пролетарскай рэвалюцыі — вучэнне аб перамоце сацыялізма ў адной краіне, аб умовах гэтай перамогі, вучэнне выключнай мабільнага і арганізуючай сілы.

Ленін акрыў савецкую ўладу як форму диктатуры пролетарыята, вызначыў диктатуру пролетарыята як асобную форму класовага саюза паміж пролетарыатам і сялянствам пры кіруючай ролі ў гэтым саюзе пролетарыата. Ён паказаў, што диктатура пролетарыата з'яўляецца вышэйшай формай дэмакратыі — дэмакратыі пролетарскай і такім чынам развіў асноўную ідэю аб диктатуры пролетарыата, якую даў Маркс і Энгельс у стройнае і закончае вучэнне.

Ленін распрацаваў вучэнне аб партыі як кіруючай сілы, як асноўнай зброі ў руках пролетарыата, без якой немагчыма перамагчы ў барацьбе за диктатуру пролетарыата, у барацьбе за сацыялізм.

«Ленінізм ёсць марксізм эпохі імперыялізма і пролетарскай рэвалюцыі. Дакладней: ленінізм ёсць тэорыя і тактыка пролетарскай рэвалюцыі наогул, тэорыя і тактыка диктатуры пролетарыата ў асаблівасці» (Сталін).

Ленін захваў, умацаваў, развіў далей рэвалюцыйную тэорыю Маркса—Энгельса, паліаў яе на небывалую вышыню. Вучэнне Маркса—Энгельса—Леніна прадаўжае рухаць наперад, абгагае новым вонітам барацьбы за пабудову комунізма ў нашай краіне, вонітам рэвалюцый-

най барацьбы супраць пролетарыата вялікі саратнік і працаўладальнік Леніна таварыш Сталін. Вялікі Сталін творча развівае марксізм, атгачвае і загартоўвае гэтую магучую зброю і ўзбройвае ўсе чыны працоўных для далейшай барацьбы за звяржэнне капіталізма, за перамогу комунізма ва ўсім свеце.

16 год аддзяляюць нас ад таго дня, як перастала біцца палка сэрца Ільіча—найвялікшага рэвалюцыянера і пераўтваральніка грамадства.

Калі памёр Ленін, СССР быў яшчэ эканамічна і культурна адсталай краінай. Прамысловасць толькі залечвала паякі раны, нанесеныя імперыялістычнай і грамадзянскай вайной. Яна базіравалася на слабай і адсталай тэхніцы. Сельскагаспадарка прадстаўляла сабой несажыны воні дробных аднаасобных сялянскіх гаспадарак, з адсталай, сярэньнявой тэхнікай. Нагаасы і соўгасы былі слабыя, кулак рос і машуе. Паланіна таварабароту знаходзілася ў руках прыватніка.

Выконваючы заветы Леніна, большэвіцкая партыя стварыла перадавую сацыялістычную прамысловасць, асапчоную сучаснай тэхнікай, завяршыла сацыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі, поўнацю знішчыла эксплуатацыю чалавеча чалавекам і прычыны, нараджаючыя эксплуатацыю. Наш народ атрымаў усе магчымыя для культурнага, шчаслівага жыцця, для развіцця сваіх здольнасцей і дараванняў.

У нашай краіне перамоце сацыялізм.

У гэтым факце ўрабаван уявё гіганцкі шлях, пройдзены памі без Леніна на ленініскаму шляху пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна.

Перамога сацыялізма ў нашай краіне—перамога справы Леніна.

Ленін памёр, але справа яго жыве!

Перамога сацыялізма перагварыла СССР у самую сільную і магучую дзяржаву свету. СССР стаў краінай перавагой тэхнікі, перавагой навукі, культуры і мастацтва. Наша вядзіна стала краінай сацыялістычнага дэмакратыяма, — таржаства якога замачавана ў Сталінскай Канстытуцыі, стала краінай героіў і талантаў. Вялікая партыя Леніна—Сталіна перагварыла да нашу ратаіму на ўдарную брыгаду міжнароднага пролетарыата, у несакрушальнай аплот усяго перадавога і прагрэсіўнага чалавечства.

Гэтыя вядзірныя гістарычныя перамогі атрыманы намі таму, што мы наўхілілі ішлі на шляху, начартанаму генам Леніна. Мы перамагалі вернацю ленінізму!

На ленініскаму шляху нас вёў і вядзе да далейшых перамоў комунізма леніны вучаль і саратнік, вялікі паслядоўнік Леніна—Юсіф Вісарыявіч Сталін.

Уся гісторыя большэвіцкай партыі з часу яе заралжэння непарыўна звязана з імёнамі і жыццём Леніна і Сталіна. На працягу дзесяткаў год яны заўсёды ішлі падаць. Разам яны стваралі нашу партыю, загартоўвалі яе ў бязлітаснай барацьбе з усімі яе ворагамі, разам правялі яе праз тры рэвалюцыі і найвялікшыя выпрабаванні да перамогі.

Усе вялікі і гераічныя якасці Леніна—бясстрашны розум, жалезная воля, свяшчэнная пнявінасць да рабства і прыгнечання, бязмежная вера ў творчыя сілы мас, велізарны арганізавальны генай—усё гэта ўрабавана ў Сталіне.

На жалобным пасляжэніі II Усеазападнага з'езду Саветаў у 1924 годзе таварыш Сталін ад імені большэвіцкай партыі даў клятву захоўваць, як запісу вока, ленінісцкія заветы: захоўваць у чыстае вялікае званне члена партыі; берачы адзінаства нашай партыі; захоўваць і ўмацоў-

ваць диктатуру пролетарыата; ўмацоўваць усімі сіламі саюз рабочых і сялян, умацоўваць і расшыраць Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік; мацаваць нашу Чырвоную Армію і Чырвоны Флот; ўмацоўваць і расшыраць Саюз працоўных усяго свету — Комуністычны Інтернацыянал.

Гэта была клятва мільянаў працоўных ўсяго свету.

Гэтую клятву наша партыя, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, свята выконвае і выконвае.

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна і дзякуючы яго прарозлівасці наша партыя разграміла ўсе спробы здрадніцкаў рэвалюцыі—трапцёска-бухарынскіх выражак і іх прашпелікаў сказіль вучэнне Леніна, засмешчыла нашу партыю кар'ерыстам, дурніцкамі, пераражэнцамі, пахінуп адзіства ленініска-сталінскай партыі. Партыя выкрыла, разграміла і знішчыла безагвардзейскую — трапцёска-бухарынскую і буржуазна-нацыяналістычную свёрну. Крывавія забойцы, прарэяныя наёмнікі міжнароднага капітала спёрты з твару нашай зямлі. Як ніколі высока паднята званне члена партыі, як ніколі партыя атзіна і ідэйна згуртавана вакол свайго ленініска-сталінскага ЦК, вакол таварыша Сталіна.

Пад вядзіцтвам таварыша Сталіна партыя як ніколі ўмацавала диктатуру пролетарыата. Таварыш Сталін развіў далей марксісцка-ленініскае вучэнне аб дзяржаве, узбагачыўшы скарбніцу марксіма-ленінізма вонітам будаўніцтва сацыялістычнай дзяржавы ў капіталістычным акружэнні.

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна наша партыя зрабіла непахісна моцным саюз рабочых і сялян, падыкала пад яго новую эканамічную аснову сацыялістычнай калгаснай гаспадаркі.

Пад вядзіцтвам таварыша Сталіна наша партыя ўмацавала і расшырала Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Як ніколі атзіны і моцны брацкі саюз народнаў вялікага СССР! У адзіную зям'ю шчаслівага савецкіх грамадзян улілае 13 мільянаў нашых братоў з Заходняй Беларусі і Украіны, вызваленых Чырвонай Арміяй ад нацкай няволі. Велізарным, выключнай сілы фактарам умацавання магучасці СССР стала маральна-палітычнае адзіства савецкага народа. Асновай якога з'яўляецца перамога сацыялізма ў нашай краіне.

Дзякуючы асабістаму і несапраўднаму кіраўніцтву таварыша Сталіна наша Чырвоная Армія і Чырвоны Ваенна-Марскі і паветраны Флот сталі магучай і непераможнай сілай. На тэхнічна аснашчонасці, баявой і палітычнай падрыхтоўцы наша Чырвоная Армія не ведае сабе роўнай у свеце.

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна вырасілі, умацаваліся, аналізавалі большэвіцкім і загартоўваюцца ў барацьбе супроць імперыялістычнай вайны і капіталістычнага рабства нашы брацкія комуністычныя партыі ў капіталістычных краінах. Зрае ідэя рашучага штурму капіталізма.

Пад генаілытам вядзіцтвам вялікага Сталіна народы Савецкага Саюза, ідучы па ленініскаму шляху, перамагаючы ўсе цяжкія і перапыткі, прышлі да перамогі сацыялізма і ўвоўна ідуць да перамогі комунізма.

Справа Леніна перамагла ў нашай краіне!

Справа Леніна перамагла і пераможа ва ўсім свеце!

Няхай жыве ленінізм!

Няхай жыве вялікі працаўладальнік справы Леніна таварыш Сталін!

ЛЕНІНУ

Ад новых вёсак, гарадоў сямі працоўных пакатне нясе Табе пахлякі доўг, Дарагі, вялікі Ленін.

Свабодныя нашы палі, магучыя нашы заводы; Дзе палыны раней цыкі — сярнаў свет, машынаў полах.

А па рэспубліках усіх вясёлыя палюца песні — наш край жыццём акаласіў над сонцам сталінскім, начэсным.

Твае чырвоныя сцягі пайшлі на ўсход, пайшлі на захад, і шыршыня свабоды гімн Кастрычніцкім адзіным шляхам.

Усе нашы думкі ля Брэсла, дзе зоры чырванілі рубінам, — там наша родная зямля другога вырасіла сына,

што Твае мары пераняў, змаганнем, працаў пашырыў. Запаміх іх зарод дзям над Барселеяна, Каірам.

І пропіў ворагаў сваіх штыкі навострым і насталім. І кожны дзень, і кожны міг мы слухаем, што скажа Сталін.

Анатоль ІВЕРС.

Гор. Слонім.

ЛЕНІНСКІЯ ДНІ

СМАЛЯВІЧЫ. 36 дакладчыкаў, вытучаных райкамом партыі, праводзяць на прадпрыемствах, у клубах гутаркі і даклады, прысвечаныя жыццю і дзейнасці Владзіміра Ільіча Леніна.

У партыйным і педагагічным кабінетах адкрыты выставкі твораў Леніна і Сталіна.

21 і 22 студзеня на прадпрыемствах, у МТС, соўгасах і калгасах абудуцца жалобныя сходы з дакладамі «16 год без Леніна па ленініскаму шляху пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна».

На торфазавоце імені Оржанікідзе з агітатарамі праведзены семінар, на якім зроблены даклады: «16 год без Леніна па ленініскаму шляху пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна».

Школьнікі беларускай шкoly рыхтуюць вершы і песні, прысвечаныя Леніну.

БАВА. У П-скай часпі Беларускай Асабай Ваеннай Акругі абудуцца вялікі літаратурны вечар, прысвечаны памяці Владзіміра Ільіча Леніна.

З вялікай увагай байцы, камандзіры і палітработнікі праслухалі даклад т. Бучара «Ленін у мастацкай літаратуры». З чыткаў свай твораў па вечары выступілі паэты Міхаіл Галодны, Пімен Панчанка, Аркадзій Булашоў і Анатоль Астравіка.

ПІНСК. Каля 300 дакладчыкаў і бясцельнікаў вызвелена абласным і палютоўнымі камітэтам партыі абласці для правядзення дакладаў аб 16-м гадавіне з дня смерці генаілыта правальна В. І. Леніна.

Наглядаюцца выключныя помыт на тэрыі Владзіміра Ільіча і кнігі аб ім. Паступаючыя ў кніжныя магазіны літаратура разыходзіцца ў той-жа дзень.

21 студзеня ва ўсіх раённых цэнтрах і сялянскіх абудуцца жалобныя сходы рабочых, служачых і інтэлігенцыі. 22 студзеня праводзіцца жалобныя мааадзжыныя сходы. У кіноатрахах і клубах будучь дэманстрацыя кінофільмаў: «Ленін у Кастрычніку», «Чалавек з ружом» і ішн.

БАРАНАВІЧЫ. 120 агітатараў Брэсцкай чыгункі праслухалі інструкцыйныя даклады: «16 год без Леніна па ленініскаму шляху пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна». Зараз ва ўсіх калектывах чыгункі праходзяць гутаркі аб жыцці і дзейнасці вялікага правальна і настайніка.

Рыхтуюцца спецыяльныя нумары наспечных газет. У партыйных кабінетах арганізаваны вітэрыны твораў Леніна. У дэпо, на станцыях і выстанных пунктах будучь праведзены жалобныя сходы рабочых і служачых, прысвечаныя Леніну. Для правядзення дакладаў па гэтых сходах вылучана 80 кваліфікаваных дакладчыкаў.

НА БУДАЎНІЦТВЕ ДНЕПРА-БУГСКАГА КАНАЛА

ПІНСК. З кожным днём прымае ўсё большы размах будаўніцтва Днепра-Бугскага воднага шляху. На земляных работах завята каля 2.000 рабочых і 400 палвоў. Узоры стаханавскай працы паказваюць 50 комсамольска-маладзёжных брыгад.

Да 15 красавіка працесті прырыць канал даўжынёю ў 25 кіламетраў і палгаліць існуючыя воны шлях агудынай працягласцю ў 380 кіламетраў, пабудаваль 10 шлюзаў і 9 пламіў. Зараз работа праходзіць у тры змены. Ужо закончана падрыхтоўка катлаванаў для шлюзаў. Да 25 студзеня будзе закончана ўстройства катлаванаў на ўсіх участках. (БЕЛТА).

Паведамленне

21 студзеня, у 7 гадзін вечара, у памяшканні Тэатра оперы і балета (плосча Парыжскай Комуны) абудуцца гарадскі жалобны сход партыйнага, савецкага, профсаюзнага і комсамольскага актыва, прысвечаны 16-годдзю з дня смерці Владзіміра Ільіча Леніна.

Білеты атрымаць у райкоме КП(б)Б. МІНСКІ ГАРКОМ КП(б)Б.

БАЙЦЫ ПЕРШАГА ФІНСКАГА НАРОДНАГА КОРПУСА—КАМАНДЗЕ ЛЕДАКОЛА „СЕДОВ“

ТЭРЬЮКІ. 20 студзеня. (ТАСС). Вестка аб завяршэнні гераічнага хрыфа на ледокозе «Седов» з радасцю і гордасцю сустрача ў часіх першага фінскага народнага корпуса. Патхніны перамогай мужных сынаў савецкага народа, байцы даслаі камандзе ледокола «Седов» прывітальную тэлеграму, у якой яны пішучь:

«Ад імені байцоў, камандзіраў і палітработнікаў I-га корпуса фінскай народнай арміі пазем нам селюбнам, гераічным сілнам вялікага Савецкага Саюза, смедам і адважным пакарыцелам Арктыкі, брацкае баявое прывітанне! Ваш благародны прыклад узівае ў нас — сынаў фінскага народа—новыя сілы для канчатковага і хутчэйшага разгрому адзінчужыных манергей-маўскіх банд, для заваявання свабоды і незалежнасці працоўнаму народу Фінляндыі.

Няхай жыве перушыма дружба савецкага і фінскага народаў!

Няхай жывуць мужныя героі савецкага народа—селоўцы!

А. АНЦІЛА, Ф. ААЛТС, М. РАЙААС, В. ТЭРВОНЕН».

Аперзводка штаба Ленінградскай Ваеннай Акругі

Па працягу 20 студзеня на фронце не адбылося нічога істотнага.

У радзе раёнаў наша авіяцыя зрабіла паспяховае бамбардзіроўку. У паветраных сутычках збіта 15 самалётаў праціўніка.

14-ы ТЫРАЖ ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДНІ

ЧКАЛАЎ. Закончыўся 14-ы тыраж пазыкі другой пяцігодкі (выпуск чапвертага года). Разыгранна 1.210.000 выйгрышаў на суму 196.420.000 рублёў.

*Коммунист, мобиле, истребитель
Милота, нашего учителя, нашего вождя!
Фиделитет и неустрашимое
сражение, выдержанность и величие, — во
Милоту.*

*Сквозь войну и трудности, мобиле
блестяще, новую победу — во Милоту
Никогда не отступим от
малого вранья, ибо из малого стро-
ится великое, — в трудные дни из
Ленина заветов Милота.*

М. Сталин

У Цэнтральным музеі В. І. Леніна

Гасне святло, замірае гомар многалюднай аўдыторыі, і перад паласкім позіркам глядачоў на экране ўзнікае вобраз жыцця Леніна. Мы бачым яго на пераможнай дэманстрацыі, на парадзе ўсебуча, у дні першага з'езда на пазаштатнай адзінцы. Яго бярэ віцебскі народ, яму рукамі і сэрцам даюць тысячы людзей, працягваючы ланцужок слова любімага прарада, і рэка гэтых воплескаў як бы даносцца сюды, у Віцебск музей, дзе ідзе праца савецкай культуры, з'ехаўшыся з усіх куткоў Савецкай краіны. Не адзін год адцяляе нас ад таго часу, калі кіноаператару ўдалося зафіксаваць на плёнцы асобныя моманты з жыцця ваяводы Леніна, але ніяк не можна любіць народа да яго, і таксама ўхваляцца апладураваць яго вараз гледачы, гледачы на экран, умяшчаючы дарэгі рысы Вязьміра Ільіча.

Увагу наведвальнікаў прыцягваюць дакументы, характарыстычныя саўвядомасці ваяводы на працягу года Леніна і Сталіна, некаторыя факты, аб'яўляючы іх біяграфіі.

Лічы блізка скончыў гімназію, як блізка скончыў Гарыйскае духоўнае вучылішча таварыш Сталін. За рэвалюцыйную звыскасць Ленін быў выключаны з Казанскага ўніверсітэта: па гэтай жа прычыне выключаны з Тифліскай семінарыі і таварыш Сталін. Абодва павярнуліся праслаўленаму царскаму ўраду, але, нават сцягнуў у турме, яны не трывалі сувязі з рэвалюцыйнымі арганізацыямі, кіравалі імі, пісалі для іх аповесці, лістоўкі, прамаўленні.

Музей дэманструе прамаўленні «Парэкам Ураду» і «Праект і аб'яўленні праграмы сацыял-дэмакратычнай партыі», вясніна Вязьміра Ільіча ў турме ў першыя 1895—1896 гады. У музеі вядома таксама макет валады Аўлабарскай палпной большавіцкай друкарні, якая стваралася па ініцыятыве таварыша Сталіна, які знаходзіўся ў турэмным заключэнні. У гэтай друкарні друкаваліся большавіцкія газеты на рускай, украінскай і армянскай мовах, творы Леніна і Сталіна, іх пакія словы, падымушыя масы на барацьбу за свабоднае вываляненне.

Экскурсавае запрашае нас да сцяны, дзе за шклом вясце пажаўцелы томік выдання 1899 года «Развіццё капіталізму ў Расіі». Ленін, рыхтуючыся да гэтай работы, прычытаў велізарную колькасць кніг. Экскурсавае тут жа чытае тое ж месца з «Кароткага курсу гісторыі ВКП(б)», дзе гэтыя ланцужкі праца распісваюцца як важнейшая навуковая работа, завяршыўшая іхны разгром народніцтва.

Мы паглядзім у іншы залы, дзе сцэнаграфаваны сцэны кніг на розных мовах, прычытаючы Леніным у дні, калі ён прапавідаў над сваімі творамі. Наведвальнік музея ў блізкаму стаяць ля вітрыны, патрабаваны не толькі найбольшай аўдыторыі Вязьміра Ільіча, але і яго незвычайнай удзячнасцю і працаздольнасцю. У гэтыя моманты на памяць прыходзіць сталінскія словы, начартаваныя на адной з сцен музея: «Памятайце, любіце, выучайце Ільіча, нашага настаўніка, нашага прарада».

Мы чытаем газетныя артыкулы, аповесці, тэаграмы, пісанні Леніным у тыя пятыя гады, калі маладую Савецкую рэспубліку ў усіх баках прывалі беларусізму і інтэрвенцы. Многія з нас толькі ўпершыню даведліся аб многіх эпізодах, звязаных з перыятам грамадзянскай вайны. Некалькі радкоў іншага дакумента арцы і больш пераканаўча, чым тоўстыя кнігі, раскрываюць цяжкае становішча Савецкай краіны ў той час, калі, апрача безлічных унутраных і знешніх ворагаў, ёй гатражвалі гібелю год, эпізоды, развады народнай гаспадаркі.

Зараз, праз многа год, мы з асабай сцяг адчуваем невычарпаны агітмізм Леніна і яго адданайшага саратніка Сталіна, які ў самыя крытычныя, самыя напружаныя дні не трацілі веры ў кан-

чатковую перамогу над ворагам і гэтай перай заражалі мільёны людзей. Ленін і Сталін у гэты пераходны перыяд жыцця, які быў пераходным часам, ён патрабуе бесстрашнага расправа са зраджыкамі і прадзельцамі, ён мабілізуе людскія сілы для апару інтэрвенцы, ён разам са Сталіным кіруе францызі грамадзянскай вайны. І той агітмізм, які не пакідаў Леніна ў самыя цяжкія моманты, захаваў сваю мабілізуючую сілу да нашых дзён.

І зноў успамінаецца выдатнае месца з ірамовы таварыша Сталіна выбарчыкам Сталінскай выбарчай арганізацыі: нашы палітычныя дзеянні павінны быць «свабодна ад усякай панікі, ад усякага падабенства панікі, калі справа пачынае ўспамінацца і на гарызонце вырысваюцца аяны-небуйныя небудзе», яны павінны быць «самама свабодны ад усякага падабенства панікі, як быць свабодны Ленін».

У Леніна і Сталіна мы павінны вучыцца саваёй уменнасці, расшуканні і бесстрашну, выдатным большавіцкім якасцям, дзякуючы якім краіна, ажуджаўшы ворагамі, атрымала перамогу.

На сценах музея вясце дзесяткі ма сцяпкі карцін, паказваючых сцэны Леніна з рабочымі і камуністамі. Але незалежна ад таго, каго пераналівае чужы паказач мастак, мы не толькі з карцінамі, але і з іншымі дакументамі пераканваемся, як цесна быў звязан з народам Ленін, як часта ён, перагружаны дзяржаўнай работай, з уласнай яму прастаўтай і вельмісава прамаўленчай прастаўтай народа, каб быць заўважым у курсе яго папоб і спадзяванняў.

І народ павінен Леніну гарачай любіць за ягоныя клопаты аб ім. У пакоі, дзе адноўлена абстаноўка кабінета Леніна, экскурсавае расказвае аб чужым эпізодах.

Допуганыя сцяны, павываўша ў Вязьміра Ільіча, па звароце ў рэлігійнае расказвае аб выдатным прыёме, аказаным ім валады Урада. Пачалі прыцягну, у якіх умовах жыў і праце Ленін. На гэты момант дэпутаты адказалі, што кабінет яго абстаўлен вельмі проста, што ў ім многа кніг, што прыялі іх выдатна, але што праце Ленін у халодным пакоі. Выслушавшы сваіх хадакоў, сяліне настанавілі: паслаць Леніну вагон дроў і абстаўленцаў для яго жалезнага пекла.

Пхалі гэты факт гуцьня наўна, затое ён свечыць аб тым, якія свецлыя пачуцці адчуваў народ да свайго любімага Ільіча. У музеі сабрана мноства падарунаў, якімі рабочыя, каласнікі выражалі ўвагу да Леніна. Тут і кружальны абрус з самалетаў, і фарфаравыя чайны сервісы, і пісьмовы хрустальны прыбор і дзесяткі іншых рэчаў.

Перад адыходам з музея група экскурсантэ-сборакоў у другі раз папаза ў кінозал. Дэманстрацыя фільма ўжо адбылася. Ішла другая частка яго — таварыш Сталін робіць гістарычныя выказанні аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР на Надзвычайным VIII Усеагульным з'ездзе Саветаў: «Прыемна і радасна ведаць, за што біліся нашы людзі і якія змаганні суветнагістарычнай перамогі. Прыемна і радасна ведаць, што кроў, абліна праітая нашымі людзьмі, не праішла дарэмна, што яна дала свае рэзультаты».

Гарачыя апладзісменты дэлегатаў з'езда змаваюцца з гарачымі апладзісментамі глядачоў музея кінозала. Народ вітае Сталіна, зяоргіята і ва многа разоў памножыўшага ланцужку спадчыну. Народ вітае ваяводу прадаўжальніка справы Леніна.

Буднаўшыя прапрымствы са складанай тэнікай, новыя гарады, багатыя сацыялістычныя палі, герачныя людзі, выхаваны партыяй Леніна—Сталіна і будуючы ўжоўленае, цудоўнае жыццё, — усё гэта, адлюстраванае ў дакументальных кінокадрах, урачыста і вельмі сцяпжэе перамогу ланцужку справы.

І. ВЯРХОУЦАУ.

У СТУДЗЕНЬСКІЯ ДНІ

Вал за валам, быццам мора,
Устабіла бора халя,
Пачархалі ў небе зоры,
Заўважце плешчу ў дні.

Быццам бор развёў рукамі:
— Што та будзе, што та будзе?
Сэрць асежымым шляхамі
У Дом Саюзаў ішлі людзі.

Зноўна, край стаў на калені,
Пхаліўся над магілай...
А бурал шугае пенай,
Застаіне небасхіл.

Спылі з чорнага каймоу
У жалобе зашумелі,
Плачучы людзі над труноў:
— Ты устань, устань, наш Ленін!

— Ты устань, наш бацька мілы,
На каго-ж ты нас пакінеш?
Ты-ж—раінік людское сілы,
Ты-ж—крыніца ў пустыні.

Ад тых сівіх сінці рассталі,
Роўна-б рынны асноў...
Вынаў верны вучыць — Сталін
І паклаўся над труноў

Не зварнуць з яго пушніны,
Не спыніць над гароў,
У вачы яго арліных —
Праўда іспрылася зароў.

Ён паляўся соннам вяснім
Над палым, над дугамі,
Ускамынуў край новай песняй —
Зашумелі край трактарамі.

З края ў край плывуць прасторы
Залатой зівяччэй шпіннай,
Сэрць сады цвітуць, аж зоры,
Дык-воля каласіша.

І вядзе радзіму Сталін
Летам Ленінскім высокім,
Раскрываюцца нам калі,
Раскрываюцца шырокі!

Антон БЯЛЕВІЧ.

Ленін аб камуністычным выхаванні

Вядомы Ільіч Ленін заўсёды ўдзяляў выключную ўвагу камуністычнаму выхаванню працоўных.

Яшчэ ў першыя марксісцкія рабочыя гурткі Ленін знаёміў сваіх саўвачоў з імямі навуковага камунізму. Ствараліся сапраўды рэвалюцыйныя партыі, Ленін чотка ўказаў на тое, што «без рэвалюцыйнай тэорыі не можа быць і рэвалюцыйнага руху» (Ленін, т. IV, стар. 380).

Уся вельмірадная агітывіна-прапагандацкая работа, прароблена большавікамі ў суровых умовах падпольнай барацьбы з самадзяржаўем, была падпарадкавана задачам павышэння палітычнай свядомасці рабочых, сялян і інтэлігенцыі. Высокая палітычная свядомасць працоўных была асноўнай умовай для паспяховага развіцця рэвалюцыйнай барацьбы.

У ранняй пераходнай гісторыі нашай партыі, калі ўздым рэвалюцыйнага руху гарваўся з чэсовым адзінам, а затым новым нарастаннем рэвалюцыйнай агітывінацыі, Ленін нястомна працаваў над тэарэтычным асамаўвядзеннем партыі, вельмі добра разумеючы, што «роўна прадаўжа барацьба імя выканае толькі партыя, кіруюма прадаўжа тэорыя» (там-жа).

Пасля перамогі Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі задачы камуністычнага выхавання працоўных сталі значна больш складанымі. Партыя большавікоў і Савецкая ўлада ўсталі перад неабходнасцю ахаваць выхавальнай работай у камуністычным духу ўвесь народ з яго рознымі класамі і грамадскімі праасцімамі, шматлікімі нацыямі і адзінствамі ў культурным узраўненні.

Улічваючы незвычайную складанасць выхавальнай работы, Ленін пісаў: «спрыядчы пры ўдзяты працетарыя перавываўцамі мільёны сялян і дробных гаспадарчыкаў, сотні тысяч служачых, чыноўнікаў, буржуазных інтэлігенцаў, падпарадкавалі іх усіх працетарскай дзяржаве і працетарскаму кіраванню, перамяняў у іх буржуазныя прывычкі і традыцыі...» (Ленін, т. XXV, стар. 248).

«Сла прывычкі мільёнаў і дзесяткаў мільёнаў — сама страўная сіла», — падкрэсліваў Ленін. Ён ўказаў на неабходнасць перамяхвання «ў працяглай

барацьбе, на глебе дыктатуры працетарыя і саміх працетарыяў, якіх ад сваіх уласных дробнабуржуазных прадрасудкаў вывалянялі не адразу, не цудам, не па вельміно божай мацеры, не па вельміно дозуга, рэвалюцыі, доктры, а толькі ў доўгай і пхажкай масавай барацьбе з масавымі дробнабуржуазнымі ўспывамаі» (Ленін, т. XXV, стар. 247).

Гэты грамадзянскай вайны азнаменаваліся герачнай барацьбай рабочых і сялян на фронце і ў тылу. Гэта барацьба адначасова была і школай камуністычнага выхавання для мільёнаў працоўных, беззавешта аддаваўшых свае сілы і само жыццё за новы, савецкі лад.

У гэтыя гады расквіццелі ваенныя і арганізатарскія таленты дзесяткаў тысяч раней невядомых людзей, укладшых усе сілы свайго розуму і вынаходлівасці ў барацьбу за ўмацаванне маладой сацыялістычнай дзяржавы.

Ленін, сачыўшы за кожным фактам праяўлення творчай ініцыятывы працоўных, які свечыць аб росце іх камуністычнай свядомасці, адвеша з выключнай увагай да перамага «камуністычнага суботніка», арганізаванага ў маі 1919 года рабочымі і служачымі Маскоўска-Казанскай чыгуны.

У выдатным артыкуле «Вялікі пачына» Ленін даў навукова-філасофскае абгрунтаванне пачынаў чыгуначнікаў, убацькушы ў іх фактычны пачатак камунізму.

«Віцець, гэта толькі яшчэ пачатак, — пісаў Ленін, — але гэты пачатак невычэпа ваявай вакасаі. Гэта — пачатак перавароту, больш цяжкага, больш істотнага, больш карэнажнага, больш рашучага, чым зваржэнне буржуазіі, бо гэта — перамога над уласнай коасцю, расшуканнем, дробнабуржуазным азімам, над гэтым прычынкамі, якія праяктылі калі-таўліма пачынуў у спадчыну рабочому і сяляншчу. Калі гэта перамога будзе замацавана, тады і толькі тады новае грамадства дэмакратычна, сацыялістычнае дысплыіна будзе створана, тады і толькі тады зварот назад, да капіталізму, стане ім магчымым, камунізм зробіцца сапраўды неперажымым» (Ленін, т. XXIV, стар. 329).

Ленін напшына ўказаў, што праяўленні новай сацыялістычнай людскіх воль прыеас прапалі, патрабу ўмянення аяныі да працы, да працетарскай уласнасці, да людзей, — працетарыі на стварэнне новых усамуністычнай маральнасці. А для гэта неабходна ваяйка, уперная выхавальная работа партыі, камсамола, профсамааганізацыя дзяржавы, якія павінны наваляць агульны намятанні на пераважыне працоўных і выхаванне падрацетарскага пакалення ў камуністычным духу.

У гістарычнай прамова на III з'ездзе РКМ у 1920 годзе, раз аялючы насьць камуністычнай маральнасці, Ленін ўказаў, што старое грамадства, аснована на прымысце — або ты трудогато, або другі грабці кабэ, або працетар на другога, або ён — на і. Натуральна, што такое грамадства рэдакала азістаў, гэта значыць дробнабуржуазнае, якія класіфікацыя толькі сваей шугры, ад сваіх асабствых і расах. Да другіх-жа ім не было справіна ўказаў, што старое — або ты трудогато, або другі грабці кабэ, або працетар на другога, або ён — на і. Натуральна, што такое грамадства рэдакала азістаў, гэта значыць дробнабуржуазнае, якія класіфікацыя толькі сваей шугры, ад сваіх асабствых і расах. Да другіх-жа ім не было справіна ўказаў, што старое — або ты трудогато, або другі грабці кабэ, або працетар на другога, або ён — на і.

Такой псіхалогіі і такога настрою ў камуністаў быць не можа, — гаварыў Ленін. «У аснове камуністычнай маральнасці, — гаворыць Ленін, — ляжыць праца і ўмацаванне і зваржэнне камунізму».

У многіх вусных выступленнях і друку Ленін не раз звяртаў увагу на іх факты сацыялістычнай маральнасці на жэчасць буржуазных перажыткаў у сацыялістаў.

Ленін бачаў бюракратызм, радушнасць да людзей, праяўленне пхатывісці і карыстаўляюч, команчэства занаўшасца ідэяў партыі і многія іншыя праяўленні старой псіхалогіі, супроцьчыі ім факты новых пачынаў і новай маральнасці, якую выяваў ў барацьбе і даўшчыне савецкай дзяржавы тысячы дзесяткі тысяч чэсных большавікоў і рэвалюцыйных рабочых і сялян, праявілі камуністычнай свядомасцю.

Праішло 16 год з дня смерці ваявод сацыялістычнай рэвалюцыі, не забываўша Вязьміра Ільіча Леніна.

За гэты час краіна Саветаў зрагіганцыя пхоспелі. Наш пераможны наперад уважачае геніяльны працетарскія справы Леніна—гаварыць Сталін.

Савецкі Саюз — краіна магучай мысласаві, буйнайшай у свеце селгаспадаркі, перадавой, прагрэсываючэа туры.

Савецкі Саюз — краіна, у якой і даваны эксплаататарскія класы, зніш эксплаататыя, нацыянальны гнёт, праце жалчынны.

Савецкі Саюз — краіна сацыял-замацаваўша ў Сталінскай Кастрычэа працоўнымі ваяйка прывыч — на цу, на адначынак, на асвету, на рылінае забеспячэнне ў старасці і страце працаздольнасці.

Велізарныя зрухі адбыліся за гэты пераходны перыяд, якія ўважачае значэнне на справе камуністычнага выхавання працоўных, пераадаванне перажыткаў талізма ў сазнанні людзей — будаў камунізму».

Кіруючыся ланцужку ўказаным камуністычным выхаванні працоўных разважымым у працах нашага прара і настаўніка таварыша Сталіна, імбема такога павышэння камуністы свядомасці мас, акая неабходна для товы камунізму.

В. КАЛАНОУС

У Дзяржаўнай Трэпьякоўскай галерэі (Масква) адкрылася мастацкая выстаўка «Сталін і людзі сталінскай эпохі». НА ФЭДЫМКУ: рэпрадукцыя з карціны мастака Ільіа Бандэля «Ленін і Сталін ля карты Рэвалюцыі».

ЛЕНІН І КРАХ ДРУГОГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА

Як толькі ўспыхнула першая сусветная імперыялістычная вайна, II Інтэрнацыянал гэтапа абанкруціўся.

Крах II Інтэрнацыянала не быў выпадковым, як не была выпадковай і тая павіна, якую набылі Ленін і Сталін у першыя-ж дні вайны.

Яшчэ ў канцы мінулага стагоддзя ў разад II Інтэрнацыянала, асновавага ў 1889 годзе, пачаў павываць галаву анархізм. Галаўнай апарай анархістаў была топыка, але ўплывавая праслойка рабочай арыстакратыі, якую імперыялісты наставілі ў прывілеяванае становішча, удзяліўшы ёй малаую частцы сваіх манопольных звышбарышоў.

Крок за крокам падпарадкоўчы сабе тэорыю і практыку заходне-еўрапейскай сацыялістаў, анархізм паступова авалодаў рашучымі пазіцыямі ў II Інтэрнацыянале. З партый вайны супроць буржуазіі секцыі II Інтэрнацыянала перавараліся ў партыі міру з буржуазіяй; вучэнне аб рэвалюцыйнай барацьбе за працетарскую дыктатуру яны змянілі лжэвучэннем аб «мірным урастанні капіталізма ў сацыялізм». Пачаўшы з прымірэнства да анархістаў, прыкрытага бал бэтэй аб «сацыялізме». II Інтэрнацыянал па гарла ўваў у багне анархізму.

І ў Расіі меншавікі прававалі штурхнуць рабочую партыю на гэты шлях. Мартавы і Тройскі са скору вон лезлі, каб «ахшасціць» рускіх рабочых увароннем «па прыкладу Заходняй Еўропы» партыі блока рабочых з буржуазіяй.

Але Ленін і Сталін яшчэ ў 90-х гадах мінулага стагоддзя пачалі падрыхтоўчыю работу да ўтарэння іншай партыі, партыі новага тыпу, партыі большавіцкай.

У барацьбе з рускімі анархістамі Ленін і Сталін стварылі такую партыю, акая сапраўды стала непахітанай рэвалюцыйнай краінасо. Аб яе граніцыя сцяны намячна рабавіліся ўсе ворагі.

Першыя крокі большавізма ў Расіі былі адначасова і яго першыя крокі на міжнароднай арыне. Наша краіна стала цэнтрам міжнароднага рэвалюцыйнага руху. Божае карнае пытанне нашай рэвалюцыі становілася таму і каронным пытаннем рэвалюцыі міжнароднай. Кожны ўдар, аднесены Леніным і Сталіным

знанамістам, меншавікам, трапцістам, літвітарам, быў у той-жа час меткім ударам па анархізму і цэнтрызму ва ўсім II Інтэрнацыянале.

Залюта да 1914 года Ленін перапрадаў супроць анархістычнай погані ў II Інтэрнацыянале. Ленін паслядоўна выкрываў акрыты анархізм аных і паўстаіваасць другіх с-д. лідараў. Ленін падтрымаваў і згуртаваў левыя, інтэрнацыяналістычныя элементы ў рабочы руху Захада. Ленін напярэдаваў заходне-еўрапейскіх працетарыяў, што літары II Інтэрнацыянала, словы якіх звычайна супярэчалі іх справам, у момант рыхтаваўша буржуазнай вайны перабігуць у лагер імперыялістаў і забудуць усё тое, аб чым яны, с-д. лідары, самі казвалі напярэдадні.

У пераважных гады ў II Інтэрнацыянале было сказана німада добрых слоў аб нарастаўшай пагрозе вайны. На капіталістычным кангрэсе II Інтэрнацыянала (1910 год) было рашана, што сацыялісты ў парламентах будуць галасавалі супроць ваенных кроўтаў. Праз два гады чарговы кангрэс II Інтэрнацыянала (у Базелі) урачыста заявіў, што працетарыі амыяцца забавіць адзін аднаго ў імя росчу прыбыткаў буржуазіі. За некалькі дзён та пачату вайны 1914—1918 г. с-д. лідары каляілі ў сваіх газетах, што яны не дапусцяць праіціа хонь-бы адзінай калі рабочай крыві за некага там аўстра-сербскага канфілікта.

Але воем загаварылі гарматы, і правадыры II Інтэрнацыянала заразжа сцінулі з сабе маскі. Яны аказаліся акрытымі і заўзятымі прасуджыкамі імперыялістычнай буржуазіі. У тых краінах, дзе гэта было ўгодна буржуазіі, сацыял-дэмакраты ўпавілі ў састаў урада ваеннага часу. Ва ўсіх амаж ваяуючых краінах с-д. дэпутаты ўгодліва галасавалі за ваенныя кроўты. Яны сталі падручнымі імперыялістычных штабаві.

Так адбыўся крах II Інтэрнацыянала «II Інтэрнацыянал перастаў існаваць. Ён распаўся на справе на асобныя сацыял-шавіністычныя партыі, ваяуючыя адна з другоў» («Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», стар. 158).

Разнуздаўшы стыхію вайны, імпорт-

тырацыянал палітычна памёр, трусліва адрокса ад сваёй ролі і засудувае толькі пагарды з боку кожнага чагнага працетарыя.

Ленін паказвае, што абелзе рознамірніцы сацыял-шавінізма: і грубіт шавінізм Пхасанава і больш тонкі, «прымірэнчальна-шавінізм» Каўтскага — «ыходзіць з аной і той-жа павініі і засудуваць у роўнай меры быць выкінуць і ў памынуую аму гісторыі».

І той і другі па-шавініскаму скажаюць Маркса: і той і другі налага абмановаць рабочых, намяняючы імалецкіку сабамі; Каўтскі толькі перапачагаў акрытыя лавіністаў па частцы самай мярзотнай крывадушнасці. Сваю верную службу імперыялістам пацярэсты тылу Каўтскага і Тройскага прыкрылі ізаўчылі баблэтэй аб «барацьбе за мір».

Ленін прапрача гаворыць аб вялікай будучыні большавіцкай партыі ў Расіі. Гэтая партыя ўсёй сваёй гісторыяй падрыхтавана да таго, каб у рашучы момант проціпаставіць халоскай палітыцы Вандэрвельдэ і Каўтскага сапраўды рэвалюцыйную, пасялоўна-рэвалюцыйную палітыку.

Ленін абвясіў вайну імперыялістычнай вайне. Але ён зусім не быў праілітычным усмыя вайны. Большавікі ніколі не былі саадзельнікамі пацярэстымі. Пхерымірамы ворагі захватчыкі, несправядлівых войн, якія напярэдавалі рабочы клас, што яго абавязак — падтрымаць кожную справядлівую вайну, г. зн. вайну вывалячэння, незахватчыную, накіраваную супроць прытыгачыкаў. Ужо тады, у 1916 годзе, Ленін прасказваў, што ў выпадку перамогі працетарыяў ў адной з краін буржуазіі іншых краін будзе імкнуцца напасці на сацыялістычную дзяржаву. «У гэтых выпадках, — пісаў Ленін, — вайна з нашай стараны была-б законнай і справядливай. Гэта была-б вайна за сацыялізм, за вываляненне іншых народаў ад буржуазіі» (Ленін, т. XIX, стар. 325).

У вятлашай рабоце «Крах II Інтэрнацыянала» (1915 год) Ленін ускрывае прычыны гэтай зрады і намячаю ачыне кантралюючых баблэтую, усё яшчэ імяючыцца сабе сацыялістамі, хонь якія існаўчыя адракліся ад сацыялізма і рабочага класа.

Ленін перапрачае рабочых супроць імвернай думкі аб тым, быццам II Інтэрнацыянал «толькі» сцінуў сваю зыскасць на час вайны і «поямы» заўважыць зноў па-старому. Не, наспелі ўскресься «агніныя спойны нарыў»: ад II Інтэрнацыянала насьце «іспхернымі групамі пахам». Ленін напшына на тым, каб рабочым была сазана ўсе праўда: II І-

тэрнацыянал палітычна памёр, трусліва адрокса ад сваёй ролі і засудувае толькі пагарды з боку кожнага чагнага працетарыя.

Ленін паказвае, што абелзе рознамірніцы сацыял-шавінізма: і грубіт шавінізм Пхасанава і больш тонкі, «прымірэнчальна-шавінізм» Каўтскага — «ыходзіць з аной і той-жа павініі і засудуваць у роўнай меры быць выкінуць і ў памынуую аму гісторыі».

І той і другі па-шавініскаму скажаюць Маркса: і той і другі налага абмановаць рабочых, намяняючы імалецкіку сабамі; Каўтскі толькі перапачагаў акрытыя лавіністаў па частцы самай мярзотнай крывадушнасці. Сваю верную службу імперыялістам пацярэсты тылу Каўтскага і Тройскага прыкрылі ізаўчылі баблэтэй аб «барацьбе за мір».

Ленін прапрача гаворыць аб вялікай будучыні большавіцкай партыі ў Расіі. Гэтая партыя ўсёй сваёй гісторыяй падрыхтавана да таго, каб у рашучы момант проціпаставіць халоскай палітыцы Вандэрвельдэ і Каўтскага сапраўды рэвалюцыйную, пасялоўна-рэвалюцыйную палітыку.

Ленін абвясіў вайну імперыялістычнай вайне. Але ён зусім не быў праілітычным усмыя вайны. Большавікі ніколі не былі саадзельнікамі пацярэстымі. Пхерымірамы ворагі захватчыкі, несправядлівых войн, якія напярэдавалі рабочы клас, што яго абавязак — падтрымаць кожную справядлівую вайну, г. зн. вайну вывалячэння, незахватчыную, накіраваную супроць прытыгачыкаў. Ужо тады, у 1916 годзе, Ленін прасказваў, што ў выпадку перамогі працетарыяў ў адной з краін буржуазіі іншых краін будзе імкнуцца напасці на сацыялістычную дзяржаву. «У гэтых выпадках, — пісаў Ленін, — вайна з нашай стараны была-б законнай і справядливай. Гэта была-б вайна за сацыялізм, за вываляненне іншых народаў ад буржуазіі» (Ленін, т. XIX, стар. 325).

У вятлашай рабоце «Крах II Інтэрнацыянала» (1915 год) Ленін ускрывае прычыны гэтай зрады і намячаю ачыне кантралюючых баблэтую, усё яшчэ імяючыцца сабе сацыялістамі, хонь якія існаўчыя адракліся ад сацыялізма і рабочага класа.

Ленін перапрачае рабочых супроць імвернай думкі аб тым, быццам II Інтэрнацыянал «толькі» сцінуў сваю зыскасць на час вайны і «поямы» заўважыць зноў па-старому. Не, наспелі ўскресься «агніныя спойны нарыў»: ад II Інтэрнацыянала насьце «іспхернымі групамі пахам». Ленін напшына на тым, каб рабочым была сазана ўсе праўда: II І-

тэрнацыянал палітычна памёр, трусліва адрокса ад сваёй ролі і засудувае толькі пагарды з боку кожнага чагнага працетарыя.

Ленін паказвае, што абелзе рознамірніцы сацыял-шавінізма: і грубіт шавінізм Пхасанава і больш тонкі, «прымірэнчальна-шавінізм» Каўтскага — «ыходзіць з аной і той-жа павініі і засудуваць у роўнай меры быць выкінуць і ў памынуую аму гісторыі».

І той і другі па-шавініскаму скажаюць Маркса: і той і другі налага абмановаць рабочых, намяняючы імалецкіку сабамі; Каўтскі толькі перапачагаў акрытыя лавіністаў па частцы самай мярзотнай крывадушнасці. Сваю верную службу імперыялістам пацярэсты тылу Каўтскага і Тройскага прыкрылі ізаўчылі баблэтэй аб «барацьбе за мір».

Ленін прапрача гаворыць аб вялікай будучыні большавіцкай партыі ў Расіі. Гэтая партыя ўсёй сваёй гісторыяй падрыхтавана да таго, каб у рашучы момант проціпаставіць халоскай палітыцы Вандэрвельдэ і Каўтскага сапраўды рэвалюцыйную, пасялоўна-рэвалюцыйную палітыку.

Ленін абвясіў вайну імперыялістычнай вайне. Але ён зусім не быў праілітычным усмыя вайны. Большавікі ніколі не былі саадзельнікамі пацярэстымі. Пхерымірамы ворагі захватчыкі, несправядлівых войн, якія напярэдавалі рабочы клас, што яго абавязак — падтрымаць кожную справядлівую вайну, г. зн. вайну вывалячэння, незахватчыную, накіраваную супроць прытыгачыкаў. Ужо тады, у 1916 годзе, Ленін прасказваў, што ў выпадку перамогі працетарыяў ў адной з краін буржуазіі іншых краін будзе імкнуцца напасці на сацыялістычную дзяржаву. «У гэтых выпадках, — пісаў Ленін, — вайна з нашай стараны была-б законнай і справядливай. Гэта была-б вайна за сацыялізм, за вываляненне іншых народаў ад буржуазіі» (Ленін, т. XIX, стар. 325).

У вятлашай рабоце «Крах II Інтэрнацыянала» (1915 год) Ленін ускр

Горад Леніна

16 год таму назад буйнейшы горад Еўропы, горад, дзе рамансаваўся пралетарская рэвалюцыя, быў назван горадам Леніна. Другі з'езд Саюза ССР у паставе аб перайменаванні Петраграда ў Ленінград захаў:

«Чырвоны Петраград — калыбель пралетарскай рэвалюцыі. Заслугі петраградскіх рабочых перад нашым Саюзам Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік нямерна вялікія. Вялікія павялі Кастрычніка 1917 года, вырашныя дзе нашай краіны, адбыліся імяна ў Петраградзе. Дэсяткі і сотні тысяч петраградскіх рабочых першыя пайшлі за таварышам Леніным у агоны і саставілі першыя жалезныя атрады той арміі, з якой Вадзімір Ільіч Ленін перамог буржуазію.

У Петраградзе Вялікая Пролетарская рэвалюцыя атрымала першую рашучую перамогу. Тут ствараліся першыя атрады пралетарскай Чырвонай Гвардыі і тут закладзена была аснова Чырвонай Арміі. Ні гмад, ні холад, ні блакада, ні дзесяткі іншых бедстваў не зламаў духу пралетарскага Петраграда».

Тут — у горадзе Леніна — нараджаўся першы Совет Дзюгатаў Працоўных і вырапоўваўся праграма ўзброенага паўстання большавікоў. Тут упершыню ўзніўся над светам чырвоны сцяг Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. У Ленінградзе жылі і працавалі Ленін і Сталін.

Рабочыя Піцера, матросы Балтыкі, жалезныя калоны піцёрскіх чырволагвардзейцаў у гады грамадзянскай вайны прайшлі ўсю нашу несялянскую краіну ад Петраграда да Баку, ад Парыжына і да Варшавы. Яны мужна змагаліся і перамагалі наёмныя банды Калчака, Краснова, Франгеля, Штэйндэлага. А калі ў 1919 годзе найміт Антанты Юзэніч апынуўся ля сцен горада Леніна, піцёрскія рабочыя першыя ўзяліся за зброю. На рынцыні Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) сядзець быў пастав таварыш Сталін для арміі паводзі абароны чырвонага Піцера. Пад муромі іраўніцтвам партыі Леніна, на геніяльнаму плану, вырашанаю таварышам Сталіным, былі разгромлены і знішчаны ўзброеныя з ног да галавы банды міжнароднай буржуазіі, што стаялі ўжо ля ўваходу ў Ленінград.

237 год існуе вялікі горад. За гэты час дзесяткі еўрапейскіх сталіц, пачынаючы Парыжам і канчаючы Варшавай, пакарылі расійскія свае варты пераможнаму праўніцтву. Толькі горады піцёрскія не ведалі, што такое злата ворагу. І нага праўніцтва ні разу не ступала на іх плашчы і праспекты.

Яшчэ нагадаў — два месяцы таму пазда — квітнеючыя савецкі горад, які па называўся пераможна некалькі еўрапейскіх дзяржаваў, знаходзіўся на адлегласці гарматынага выстралу ад мяжы з капіталістычным светам. Агенты еўрапейскіх разведкаў дзень і ноч чуліся ля астравах ля ўваходу ў Ленінград. Яны цікавіліся нашымі партыямі, нашымі базамі, вучэннямі Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота.

У снежні 1939 года воляю 183-мільённага савецкага народа небяспечная граніца была адступіла ад Ленінграда. Аказаліся на праваманы фіналяндскія ваяцкія, войскі Ленінградскай Ваеннай Акрэгі выступілі са зброяй у руках, каб раз і назаўсёды пакончыць з катані фіналяндскага народа.

«Нам вышала вялікая чэсьць са зброяй у руках абараніць калыбель пралетарскай рэвалюцыі — горад Леніна, — пісаў у гэтыя дні ў сваёй палатной газеце чырвоноафеноч Навікамгаў. — Мы білі фіналяндскіх афіцэраў у 1919 годзе, мы будзем біць іх і цяпер».

Ачышчаны ад бандыцкага смелца астравы па подступках да Ленінграда. Гаспадаром Фінскага заліва стаў магучы Чырвоносцяжны Балтыйскі флот. І ў горадзе музей, палатаў і выдатных помнікаў, у горадзе квітнеючай прамысловасці, культуры і навукі яшчэ мацней заўбўе павялі савецкага жыцця.

У снежні 1939 года напарэадзім выбараў у мясцовыя саветы дэпутатаў працоўных Ленінградскі дом заамацельнай навукі сумесна з музеем горада акрылі

цікавую выстаўку — «Дзённы Ленінград у дзень». На гэтай выстаўцы ў разнастайных дыяграмах, плакатах і фотаканіях адлюстравана многаграннае жыццё горада.

Пройдземся па залах выстаўкі, паглядзім, як вырас горад Леніна за гады савецкай улады. У 1897 годзе ў староым Пенебургу налічвалася 1.264.900 жыхароў. Праз 42 гады колькасць іх павялічылася ў два з лішнім разо. 3.191.304 чалавекі жылі ў Ленінградзе ў дзень усесаюзнага перапісу насельніцтва ў 1939 годзе.

Сацыялістычная прамысловасць Ленінграда дае штодня прадукцыі на 31 мільён рублёў. Гэта больш таго, што давала за дзень прамысловасць усёй дараваляцыйнай Расіі. Адна фабрыка «Скорыход» вырапоўвае за год больш абутку, чым вырапоўвалі абутковыя прадпрыемствы усёй дараваляцыйнай Расіі.

Валовая прадукцыя прамысловасці Ленінграда за 25 год вырастае ў дзесяць разоў. Калі трох чвэртак гэтай прадукцыі даюць фабрыкі і заводы, пабудаваныя або рэканструіраваныя пры савецкай уладзе. У 1913 годзе ў прамысловасці Ленінграда працавала 230 тысяч рабочых. Яны выпускалі прадукцыі на 1.132.400 тыс. рублёў. У 1938 годзе 649 тысяч рабочых выпусцілі прадукцыі на 11 мільярдў 374 мільёны рублёў у цэлых 1926-27 гг. На любым прадпрыемстве, у кожным горадзе Савецкага Саюза можна знайсці складанейшыя станкі і машыны з маркай заводу горада Леніна.

У мінулы горад капіталістаў, арыстакраты і дваран ператварыўся ў цэнтр буйнейшай сацыялістычнай прамысловасці, квітнеючай культуры і навукі. Тут выхоўваюцца большавіцкія кадры для нашай сацыялістычнай прамысловасці і сельскай гаспадаркі. Дзесяткі тысяч сацыялістаў разнастайнейшых галін і спецыяльнасцей выхуюцца ў вышэйшых навуковых установах Ленінграда.

У Ленінградзе каля 500 сярэніх школ. У іх навучаньня звыш 435 тысяч дзяцей. У 58 вышэйшых навуковых установах Ленінграда, у 108 тэхнікумах і 18 фабрыках вучыцца звыш 120 тысяч студэнтаў.

У 1914 годзе ў Ленінградзе было... тры клубы. Цяпер у горадзе 145 клубоў. Пабудавалі выдатны Палац культуры і адукацыі імя Кірава, новыя тэатры, кіно. 8.242.000 гледачоў пабывала ў тэатрах горада ў 1938 годзе. У 46 кінатэатрах за год пабывала 28.314.000 гледачоў. Захвалюючы лічы рост горадскай гаспадаркі. Тэрыторыя горада займае плошчу ў 26.800 гектараў. Вуліцы Ленінграда асяржваюць 29.000 электрычных ліхтароў. Трамвайныя шляхі пацягнулі на 516 кілометраў. На вуліцах горада курсіруе 2.550 трамвайных вагонаў, 550 аўтобусаў, 98 трайбусаў і 495 таксі.

Ленінград будучына. Толькі за апошні год у горадзе пабудавана 2.117 новых жылых дамоў, 400.000 працоўных атрымалі ўтульныя кватэры. Залёжны насаджэнні горада і ваколіч занялі плошчу ў 3.000 гектараў.

На патрэбы аховы звыш працоўных штодня выдаткоўваецца звыш мільёна рублёў. Колькасць медыцынскага персанала вырастае да 17.112 чалавек. Замест 8 дзяцей у 1913 годзе ў горадзе створана 256 дзяцей на 21.645 дзяцей, адкрыта 559 дзіцячых садоў на 40.000 дзяцей.

Заагоннае выдатная пабудова Ленінградскага Дома Саветаў на Маскоўскай плошчы, на вуліцы Сталкаў звыш нашыя велічыні будынак клуба рабочых кіраўскага заводу.

Стары Піцер змяніў сваё аблічча. Дзюкі новага горада Леніна зажалі радасным, шчаслівым жыццём. Штодня тут выходзіць на работу і вучобу звыш 2 мільёнаў чалавек. Увечеры дзесяткі тысяч савецкіх грамадзян задуваюць тэатры і кіно. Горад працуе, горад вучыцца і веселіцца.

Гэта аб ім, аб горадзе Леніна, палкі трыбуны рэвалюцыі Сергей Міролавіч Кіраў сказаў: «У Ленінградзе засталіся старымі толькі славянскія рэвалюцыяныя традыцыі пенебуржскіх рабочых, усё астатняе стала новым».

А. МАТУСЕВІЧ.
ЛЕНІНГРАД. (Спец. нар. «Звязды».)

Ленін у 1918 годзе.

ГЭТА НЕ БЫЛО ФАНТАЗІЯМІ

29 сакавіка 1919 года В. І. Ленін выступіў на VIII з'ездзе партыі з дэкларацыяй аб рабоце на вёсцы. Гаворачы аб палітыцы партыі ў адносінах савецкага, Вадзімір Ільіч сказаў:

«Калі-б мы маглі даць заўтра 100 тысяч перакаласных трактараў, забіясчыць іх бензінам, забіясчыць іх машыністамі (іх добра ведаеце, што нахалі гэтыя фантазіі), то сярэдняе сялянства сказаў-бы: «Я за Камунію» (г. зн. за камунізм)».

Спраўды, гэта ставалася тады фантазіяй. Такай-жа фантазіяй здаваліся і многія іншыя геніяльныя ланіцкія планы і прадастаўненні. Але гіганцкі розум Ільіча небеспалетаўна прадачыў будучыню. Ён улічваў тыя незлічоныя магчымасці, якія аказваліся перад краінай, вывазенай ад велькага рабства.

З першага-жа дзён рэвалюцыі, у гады грамадзянскай вайны і ў перыяд аднаўлення Вадзімір Ільіч нястомна класіфіцыраваў аб гэце сямліства, бо пытанне аб сямлістве было адным з карэнных пытаньняў рэвалюцыі.

Вёска магла стаць пэўна і бэспаваротна на радыё сацыялізма толькі з уняццем у сельскай гаспадаркі машынаў тэхнікі, з абагульненнем сельскагаспадарчых вытворчасці, з аб'яднаннем раздробленых гаспадарак у гаспадаркі буйныя, калектывныя, сацыялістычныя. Гэтаму вучыў партыя В. І. Ленін.

Па гэтым шляху калектывізацыі, па шляху да заможнага, шчаслівага жыцця павёў працоўнае сялянства пасля смерці Ільіча яго геніяльны саратнік і вучань — вялікі Сталін.

Вы памятаеце пачаўленне першага трактара на вёсцы? У нашай мясцовасці ён паўзліў летам 1924 года — яго вынісала комун, існавалі на землях былого маістка. Для ўсёй ваколіцы гэта было небывалай падзеяй. Апрачуты павяччаны народ выснаў па вуліцу, наустрач трактару, які з грукатам ішоў са стэнды. Аглядаючы цудоўную машыну, многія з пажылых сялян таты гаварылі: «што яна зробіць на нашых ужо горах і хмазняках?». Але ўжо праз пару дзён, калі трактар чатырохкіламетровым плугам пачаў ўздымаць паліну, лужы змянілі нават у старокоў. «Гэтая машына насе сямліну шчасце», — заўважыў адзін з іх сялянцаў на полі...

І правільна заўважыў, — закончыў свой расказ Іван Бохан, зняты брыгадзір трактарнай брыгады Боржавіцкай МТС, узнатарэжаны ордэнам Леніна.

Такіх выдатных перамог працоўныя далаіся пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна. Пад ваіцельствам Леніна і Сталіна працоўныя прайшлі гэты вялікіх выправаўнаўня, перажылі гады ўпартнага змагання і цудоўных перамог. Сталін і надалей вядзе народ да новых поспехаў, да новых заваяванняў. Яго Канстытуцыя — сцяг пакаленняў — натхняе кожнага працоўнага нашай радзімы на новыя пошлі, на новыя мужныя справы. З іменем Леніна, з іменем Сталіна народы СССР кубіць пшчасце і для сябе і для ўсіх працоўных свету. Часта народ успамінае, што сарод яго няма Леніна. Паглядзеў-бы ён на паравозы нашых поспехаў, на нашы гераічныя справы:

Эх, каб Ленін мог сягоння Паглядзець як мы жыём, Як з яго вучаннем верным К жыццю вучанню ідзем. Мы ідзем дарогай новай З пшчасціем, званчэй сталі, Нас прывіў у сацыялізму Наш вялікі Сталін.

Народ нясе вобраз Леніна ў сваім сэрцы, прывячае яго свае радасныя песні, закуўае аб ім вечную памяць:

Мы песню пра пшчасце сваё ўсё пшам, Мы Леніна імя калгасам даем. Мы ленінскі вобраз у сэрцы нясем, Мы шчырую паміць аб ім беражым. Пройтунь вякі, а вобраз Леніна пры непагоды, ніякіх бурь не сатруць у сэрцах працоўных. Ён буззе жыць вечна, ён буззе вечна жыць савірава Леніна, справа камунізма.

Пав. КАВАЛЕУ.

Тар. ХАДНІВІЧ.

Мінскім Думе партактыва адкрылася выстаўка, прысвечаная жыццю і рэвалюцыянай адысіі Вадзіміра Ільіча Леніна. НА ЗДЫМКУ: працоўныя гор. Мінска аглядаюць выстаўку. Фото І. Калозыча.

ЛЮБІЦЬ СВОЙ НАРОД ЯК ЛЕНІН

Ленін уоў сілай свайго розуму, свайго ума, усёй павасціо душы любіў свой род, сваю радзіму. Ён гэтак-жа ненадзі ворагаў народа — эксплуатаатараў, піталістаў, памешчыкаў, людзей, якія ні не працуючы, прысвайваюць усё юрале працаў друіх.

Ленін — чалавек бясстрашнага розуму, рашучы, мудры правальнік, найвялікі дзяржаўны дзеяч, геніяльны стратэга метарскай рэвалюцыі, — прымушў гісторыю паскорыць свой ход і павярнуць на вы шлях, узяць новы напрамак. Гэта ў дэярэавеныя, набачаны павароты, які асыціў наступленне новай эры. Ленін вымушў гісторыю пратываць на карысьць бага класа, які з'яўляецца законным гаспадаром зямлі і ўсюго таго, што ёсць зямля, на карысьць рабочага класа.

Любовь да народа, клопаты аб будучыні рабочага, жаданне перабудаваць свет, коначыць з такім грамадскім задам, дзё уоў эксплуатацыя, чалавечанаіснасьці і прыніжэнне ласціства чалавека: дадно пабудавань такога грамадства, у буззе таржаставаць чалавечы роі, справядлівасць, дзе праца будзе крытэрыя жыцця і радасці, дзе працоўны чалавек будзе гаспадаром усіх матэрыяльных і духоўных напгоўнаўсця — гэтым уоў Ленін.

Ленінская любовь сагравала сэрцы людзей, яна асвятляла шлях, яна тварыла ім.

У выдатным фільме «Ленін у 1918 годзе» б'ць там эпізод. Большавік Васілій Кірэаў з Парыжына. Ён з'явіўся да ніна. Быў суровы, гераічны і дэжкі 18 год. Краіна адчувала патрэбу ў хлеме. Сталін знаходзіўся на самым адкадм участку абароны маладой Савецкай сублікі — у Парыжыне.

І вась прыхаў адтуля Васілій. Ён пры-ва да маршруту хлеба — 90 вагонаў. Гэб гэты прысаў Сталін.

Васілій зайшоў у кабінет Леніна, сеў інін у яго зашпатаў, ні не гадоны ён, жа ён хоча перакусіць, Васілій адкаў, што ён сыты.

І ратам Ленін убачыў: галава Васілія ажыўшыва апушчана, вёкі закрыты, хурава абросшы твар мёртвана бледны. Быў выклікан урач. Ён аглядаў Васііа і канстатаваў: тыпчыны гадоны бмарак.

Гадоны вобмарак у чалавека, які нымеь два маршруты хлеба!

У гэтым невялікім эпізодзе мараль нога чалавека, новага закону. Большавік Васілій у імя радзімы, у імя любіў да найго народа пераніс неймаверныя труксці, надваргаў рызыцы сваё жыццё і выжыў у сталіцу два маршруты хлеба. Дзе сам ён быў гадоны. Краіна, народ амалі гэтага хлеба. Хутчэй, хутчэй, нява калі думаць аб сабе. Хутчэй да зніна, далажыць яму сабе выпланыні за-тчы, свайго абавязку перад народам — тчы, гэта гадоўна!

Гэты яна, маральная чыстата, вась яна, жыкожасць і веліч духу большавікоў, вы-вазаны зуровай школай рэвалюцыі.

Такую любовь да народа і радзімы вы-буваў у большавіках Ленін. Большавікі раді прыкад з свайго правальра.

Ленін — Чалавек з вялікай літары. Ён ага назваў вялікі пісьменнік Максім оргі.

Калі гераічныя сыны савецкага народа рамаі ля возера Хасан японіскіх саму-раюў, атстаялі чэсьць сваёй краіны, е шкадоўчы сваёй краіні і свайго жыц-ця, — яны гэта рабілі ў імя любіў да вайго народа, да свайго радзімы.

Гэта была ленінская, сталінская любовь. Калі гераічныя чашьрака пананіпаў яла вялікую павуковую работу на дрой-зучай крызе, змагаючыся з суровай прыродай Арктыкі, працяляючы муж-тасць, бясстрашна, долбесць, — яны гэта рабілі ў імя любіў да свайго народа, да свайго радзімы.

Гэта была ленінская, сталінская любовь. Калі Чкалаў і Громаў ажышчўлілі бэспалетацныя пералёты з Масквы праз Азэрочны полюс у Злучаныя Штаты Амерыкі, пракладаючы новае паветранае шляхі, — яны гэта рабілі ў імя любіў да свайго народа, да свайго радзімы.

Гэта была ленінская, сталінская любовь.

Калі жалезныя палкі і батальёны непераможнай Чырвонай Арміі грамаілі польскіх паноў на палях Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, вызвалючы сваіх аді-піталістаў, памешчыкаў, людзей, якія ні не працуючы, прысвайваюць усё юрале працаў друіх.

Гэта была ленінская, сталінская любовь. Калі фрэнэрэушчыкі Іван Гудаў, зняты чалавек нашай краіны, працуючы на двух станках, выкапаў за адну змену 85 норм, — ён гэта зрабуў у імя любіў да свайго народа, да свайго радзімы.

Гэта была ленінская, сталінская любовь. Калі сядоўчы на дройфуючым караблі, сарод тысяч нобісчых валі вялікую на-вуковую работу, здзіўлялі свет большавіцкай стойкасцю і гераізмам, абагачалі навуку новымі адкрыццямі, — яны гэта рабілі ў імя любіў да свайго народа, да свайго радзімы.

Гэта была ленінская, сталінская любовь. Калі долбесныя чыкісты выкрывалі і грамаі гнусных ворагаў народа, долбых агентаў замежных разведкаў, — яны гэта рабілі ў імя любіў да свайго народа, да свайго радзімы.

Гэта была ленінская, сталінская любовь. Гераічныя воіны непераможнай Чырвонай Арміі паказваюць прыклады адвагі і долбесці на палях Фінляндыі, на фронце барацьбы з фінскай буржуазіяцкай, — яны робіць гэта ў імя выжывання свайго інтэрнацыянальнага абавязку, у імя любіў да свайго народа, да свайго радзімы.

Гэта была ленінская, сталінская любовь. Гэта — савецкі патрыятызм, пачуцці, якое знаходзіцца ў крыні кожнага савецкага грамадзяніна, пачуцці, якое з'яўляецца мэрай чалавечых паводзінаў, самае дарогое і ўзвышанае для савецкага чалавека.

Ленін памёр, але Ленін жыўе. Ён жыўе ва ўсім тым, што нас акружае ў нашай цудоўнай краіне, і ў нас сяміс. Ленін жыўе ў Сталіне. Бо Сталін — гэта Ленін сёння.

Ленін жыўе ў цвінцы новае жыцця на нашай зямлі. Ён жыўе ў сэрцах усіх працоўных зэмнана гора, Ленін — гэта нашы грамадскі лад, гэта новае святлае жыццё, гэта мільёны электрычных агнеў, гэта таржастава самых перадавых ідэй чалавечай таржастава сацыялізма, пабудаванага пад кіраўніцтвам Сталіна.

Буздем любіць свой народ, сваю радзіму, як Ленін.

С. КУНУСОНІ.

ВЕЧНА БУДУДЗЕ ЖЫЦЬ ІЛЬІЧ

ЛЕНІН У ФАЛЬКЛОРЫ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Нікога яшчэ ў жыцці не любіў так горада і адана народ, як Леніна. У народнай творчасці — гэтай залатой скарбніцы народных думак — вобраз Леніна ўзняты на вышнюю міфічнага гера. Ленін сваім долбесным жыццём, сваімі справамі стаў нэйміручым чалавекам — гераем вакоў і пакаленняў. Максім Громкі невпадова гаварыў на з'ездзе пісьменнікаў, што «Фальклор у нашыя дні ўзняў Вадзіміра Леніна на вышнюю міфічнага гера, роўнага Праметэю».

Надобна сямліцца-каласіцца, якая будучы ў Маскве, напышла да маўзалея і пакланілася Леніну за раласнае жыццё, за пшчасце, народы нашай краіны прысуд сваю бязмежную пацязку Вадзіміру Леніну.

Велічыны вобраз правальра ў народнай творчасці амыя неаісчэскай любіўю, па-чудным невямірнай удыячнасці за пшчасце свабоднага і радаснага жыцця, за вызваленне з пад чорных крат капіталістычнай эксплуатацыі і зняволення. Беларусь народ, які ўсе народы нашай квітнеючай радзімы-маті, піколі не забудзе Леніна, свайго вызаліцеля, свайго баньку-багатара. І гэтым народам, у мінулым зняважанаму і забітаму, Ленін прынес сямлі-жыццё, да пшчасця «дарогу дарог адкрыў».

Было да Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, што сонна сьвіціла не нам, сьвіціла панам. У народным уяўленні зыкучыю Леніну сонца стада ярака сьвяціць працоўнаму чалавеку, са-града яго і ўзняло да новага, зусім нябачанага ў мінулым жыцця. Беларусь народ, складаючы аб гэтым песні, сказы, легенды і быліны, называе Леніна оцям, сонянкам-яным, спасалюдам і мно-гімі іншымі любіўна-пшчотнымі словамі.

Прачытае выдатны творы «Ленінская прада», «Чалавек-сонна», «Мудры Ленін», «Нянь зярніт», «Вялікі багатыр». Колькі ў іх народных пачуццяў, мудрасці, колькі ласкі і любіў да зэмлі-на прыгнечаных народаў, да настаўніка і друга ўсіх працоўных!

Творчасць народа многагранна і ўсе-абшымна. У ёй народ рысуе Леніна вялікім багатыром, самым геніяльным чалавекам і правальром. Вось што напісана ў адным сказе:

«Ленін быў вельмі разумным чалавекам. Ён ведаў за сто год уперад, што буззе, і напісаў такую вялікую кнігу, па якой пшпер будуюць сацыялізм».

«Чалавек-сонейка, наш родны, мільённы», «ён вёкі ад слэз асупіў» — такі агустан пачуццяў народнай любіў да Леніна, такія словы паўтараюцца не ў адным, а ў сотнях, тысячтах твораў.

Смерць Леніна народ усупрымаў, як самае найвялікшае гора. Сумавала ўса краіна. Замерлі вёскі і горады. Леніна не стала.

О як Ленін паміраў, Уся краіна плакала, Гора пшжаке прышло, Пшжаке для ўсёкага, — чытаем у ў жалобных творах, поўных тугі і смутку, гора невьяснотага, гора пшжака. Беларусь народ, які ўсе працоўныя народы нашай радзімы, які ўсе працоўныя свету, не мог перырыць па са смерцю Леніна, не мог паверыць, што перастала біцца яго гарачае, поўнае любіў да народа сэрца.

Ды ці мог намері Ленін для народа? Ленін застаўся з ім назаўсёды, як стратэгі і арганізатар, ён будаўніў і пахціцель.

Светлы вобраз Леніна жыўе ў яго велічынных справах, у цудоўных справах большавікоў, у гіганцкай рабоце Сталіна.

Народ добра ведае, што лепшы друг, лепшы саратнік Леніна вялікі Сталін вядзе краіну да камунізма, вядзе па ленінскаму шляху. Ён сьпявае:

Шыроку дарожаньку Ленін праказаў; Пабудову дарожанькі Сталін завяршыў.

Ён ведаў, што Ленін і Сталін імялі на прапану, доўгіх год поруч, змагаючыся за адну вялікую справу вызваления. Народ ведае, што ў абудову іх апаольвае мэта — вызваленне працоўных і забеспячэнне свабоднага і радаснага жыцця. Ён сьпявае:

Ленін — Сталін далі Усім народам зямлі, Жыццё светлае Ды заможнае.

Край родны квітнее Пятамі вясня, Мы Леніна пшема — Сталіна сыны.

Мы пшпер усё жыўём

ДЗЕЦІ

Дзеці — нашы выдатныя дзеці.
М. ГОРКІ.

Владзімір Ільіч да глыбіні сваёй вялікай душы любіў дзяцей. Старшае пакаленне памятае цяжкія гады грамадзянскай вайны. У гэтыя гады Ільіч, будучы заняты найважнейшай дзяржаўнай работай, арганізацыяй і кіраваннем адпору шматлікім інтэрвентам на шматлікіх франтах, заўсёды знаходзіў час, каб паклапаціцца аб дзецях. Краіна была сіснутая вогнемі калым варожых палчышч. Герцаўныя байны маладой Чырвонай Арміі, поўраздзеныя і поўгалодныя, мужна адбілі крывавае наступленне катаў рэвалюцыі. А дзеці ж былі на мізэрным паўку. Вялікі Ленін, аддаючы ёй усе, што можна было даць у тэя цяжкія гады, ні на мінуў не забываў аб становішчы дзяцей. Ён распараджаўся аддаваць дзецям працоўных усе мажучыя ў краіне малако, каб хоць гэтыя выратаваць іх ад голоднай смерці.

Ленін заўсёды прывітаў старэйшае чым-небудзь дзіцячым дзеясцім. Вось што расказава прыбярэшыца дома адпачынку «Горкі Ленінскія»:

«Майго сямігодка Ваню Ільіч вельмі любіў. Хлопчыку шасці годзік. Яму ён тут, у Горках, са мною, прыбярэшыцай дома адпачынку. І першы год хадзіў у школу.»

Вось і сустракае майго хлопчука таварыш Ленін. Вітае іна і пытае:

— Як любя завуць?

— Іван Іванавіч, — сказаў хлопчык Ільічу.

— Іван Іванавіч! Ну як, вучыцца хадзіш?

— Хаджу.

— А богу маліцца?

— Малюся.

— Галаву, Іван Іванавіч, не забывай маленнем, лепш пабольш вучыся.

Прыкхочыць хлопчыку дамоў і гаворыць мне:

— Мама, я богу маліцца больш не буду.

— Чаму?

— Дзяця гаворыць — трэба не маліцца, а вучыцца.

У гэты час прывітаў Ільічу ў Горкі белай мукі. І ён майго Ванюшкі прывітаў пачынаючы Ільіч сказаў:

— У калоніі тут дзяцей многа. Я не магу сёння ўсіх паклапаціцца, а ўжо Іван Іванавіч (хлопчыка майго, Ваню) хоць урадуем. Пакушчак яму спячэш.

— А я гавару:

— Вы-б, Владзімір Ільіч, сабе бератлі.

— Ну, мя, — гаворыць, — вырасілі.

А ў дзіцяці самы рост.

І дзе байны вараны прывітаў Ільіч сямку, майку Вані: адну — арахуюча, а другую — шпінёвую з костачкамі. І ажно вылаў мяне для яго іаюм, сухіх аблук і сухага чарнасіву.

— Івану, — гаворыць, — Іванчы кампот звары, калі ласка.

Усе паслылі, што атрымаваў Ленін ад рабочых-прыяцеляў, разгаварыў ён белымі лозамі, асабіва дзеясцім.

Ленінская любоў да дзяцей выражалася ў формуле:

— Дзеці — гэта кветкі жыцця. Гэта наша будучыня — І Ленін усяляк клапаціўся аб маладзёжым грамадзянствам, аб іх будучыні.

Дзеці — гэта кветкі жыцця. Гэта наша будучыня — І Ленін усяляк клапаціўся аб маладзёжым грамадзянствам, аб іх будучыні.

Дзеці — гэта кветкі жыцця. Гэта наша будучыня — І Ленін усяляк клапаціўся аб маладзёжым грамадзянствам, аб іх будучыні.

тату вясёлым, больш ласкавым і шчодрым на падарункі. Вацька расказаў сямку, што гэта вялікія людзі і што яны даў яму работу, а сямку — хлеб і малако. І востру ў хлопчыка пачынаў новы звычай: кожную раніцу ён устае з ложка, апрагнае, падыходзіць да партрэта праваднёў, што вясіць у накой, аддае піонерскі салют і крычыць: «Ура Леніну!». «Ура Сталіну!». «Няхай жыве Ленін і Сталін!».

Некк выдаўна малышу сказаў, што Ленін памер. Хлопчык рашуча запратаставаў і нік не захачуў з гэтым згандзіцца. Ён і на сёння раўноц аддае салют перад партрэтам Леніна і крычыць: «Ура Леніну!».

Адін з найважнейшых людзей нашага часу М. Горкі ў сваім пісьме пензенскім школьнікам пісаў:

«Вам пара разумець, што вы з'яўляецеся насленікамі выдатнай працы, будучымі гаспадарамі краіны, самай багатай у свеце, краіны, якая ўбуджае вялікую любоў пралетарыята ўсіх краін і зварыву лянвісць буржуазіі ўсёй зямлі. Ва ўсім свеце няма краіны, у якой перад дзеясцім быў бы так шырока адкрыты шлях да самаадукацыі, самавыхавання, німа краіны, дзе-б дзяржаўная ўлада так клапацілася аб дзеясцім, як кланіюцца яна ў Саюзе Савецкіх».

Клопаты аб дзеясцім у нашы дні — гэта выражэнне любові, унаследванай Сталіным і ўсёй нашай партыяй ад Леніна. Гэтыя клопаты і любоў выражаюцца ва мностве пабудаваных школ, дзіцячых дамоў, садоў, ясяў, дзіцячых тэатраў і кіно, паркаў, воніх і лужных стацыяў, піонерскіх палаткоў, дзіцячых чыгунак, бібліятэк і ва многім іншым.

Недарма нашы дзеці часта здылюць нават бацькоў сваёй незвычайнай развіццю, начытанасцю, розумам.

У маладзёжым грамадзянстве сацыялізма глыбока развіта пачуццё калектывізму, любоў да людзей, павага да старэйшых. Яны свабодны ад усёгартувавага інстынкта прыватнай уласнасці, яны ніколі не скажучы так, як, напрыклад, сказаў 7-гадовы сын нейкага салінага капіталіста свайму бацьку пасля бранжота краха ў Нью-Йорку:

— Калі ты застрацішся, як гэта зрабіў містер Г. Р., то дай мне хоць 100 долараў, каб я мог пачаць сваё дзела.

У нашых дзеясціх надзвычай развіта пачуццё патрыятызма і любові да сваёй радзімы. Мы ведаем німаля вынакдаў, калі піонеры і школьнікі кідаюцца ў агонь ці ваду, каб выратаваць грамадскую маёмасць. Мы ведаем прыклад з піонера Паўлікам Марозавым. Ён не папскаваў ні свайго бацьку, ні свайго жыцця, калі справа татычыла інтарэсаў савецкай дзяржавы.

Наша падростаючае пакаленне да глыбін душы любіць партыю Леніна — Сталіна. Дзеці стараюцца падрэжаць Леніну, Сталіну і лепшым лозамі краіны ў часнасці і прапавітаці, вучацца быць сапраўднымі большавікамі.

У школах або на двара ў часе гульні, калі хто з таварышоў паступіць не зусім чэсна, яго папракаюць:

— Гэта не па-ленінску.

— Не па-сталінску, — і правініўшыся лічыць такі папрок сур'езным пакараннем.

Ідучы нам прыйшлося наглядзець забавуны эпізод: у Мінску, па Савецкай вуліцы 5—6-гадовы хлопчык вёз на саначках свайго маладшага брата. Яму было цяжка і ён звярнуўся да праходзячых ваенных з просьбай:

— Дзядзі, памажце яго.

Адзін з ваенных узяў за гату работу і павольна пачынуў сямкі. Така рух не задавоўліў малыша, ён не вытрымаў:

— Ты, дзядзя, быстрай, ты па-большавіцку. — І сядзім камандзір Чырвонай Арміі, каб угадзіць свайму пасажыру, прымушан быў везці санкі «па-большавіцку».

Нізе ў свеце няма такой жыццерадавай і шчаслівай дзетвары, як у нас, у Саюзе ССР. Гэта новае жыццё дзеясцім даў вялікі Ленін і яго партыя.

Дзеці — гэта кветкі жыцця. Гэта наша будучыня больш шчасліва будучыня.

Г. ТАРАН.

ЛЕНІНСКАЕ ПРАРОЦТВА ЗБЫЛОСЯ

Наш пэсабудны праваднёў і настаўнік Владзімір Ільіч Ленін гаварыў: «На самай жа справе, толькі сацыялізм, знішчачы класы і, значыцца, заняволленне мас, упершыню адкрывае шлях для сапраўднага сапраўдзі ў масавым маштабе».

І ажно Ленін сказаў: «Прадукцыйнасць працы гэта ў апошнім разліку самае важнае, самае галоўнае для перамогі новага грамадства».

Работчы савецкай краіны, ты і ўсе працоўныя нашай вялікай сацыялістычнай радзімы заўсёды памятаюць і як завет захоўваюць гэтыя прарокія словы Ільіча.

На прыкладах кожнай фабрыкі і завода мы можам яшчэ і ажно раз пераканацца, якім прарокіем быў Ільіч, які ладзіла наперад ён бацьку наша жыццё.

Яркім сведчаннем гэтага можа служыць станаўленне руху. Некалькі год таму назад, калі раха адбойнага майатка Алексея Стаханова пракацілася па ўсёй краіне, работчы мінскага станкабудавальнага завода імені Кірава гарача агукуліся на заводіце Стаханова. Гэта былі радыялы работчы-фамаўшчыкі ліпейнага паха т. Вясельскі і Бурдас, слесары т. Кантаровіч і Гімельштэйн і іншыя.

У брыгадзе слесара Грыгорыя Кантаровіча тады працавала 16 чалавек. Ён прапанаваў скараціць брыгаду. У ёй засталася 6 чалавек, але ўсе яны перавыканалі заданні, працавалі па-стаханавіцку і кожны ў паасобку выконваў норму на 400 проц. Гэты прыклад новых, камуністычных адносін да працы пачынуў у сабой дзесяткі і сотні людзей. 450 работчых намага завода сёння з'яўляюцца станаўнікамі. Дзякуючы намаганню гэтых перадавых людзей, шырокамму разгортванню сацыялістычнага спорніцтва ўсёго калектыва, за першыя два гады трэціх сталінскай пінгоці прадукцыйнасці працы на заводзе ўзраста на 38,8 проц.

Ленінскае вучэнне аб тым, што ў працэсе саборніцтва выяўляюцца таленты людзей, якія могуць ва ўсё шыр разгарнуць свае здольнасці, таксама бліскава апрадэмава. У новамеханічным паку нашага завода працавала радавая перадавая фразероўшчыца Браніслава Леонас. Калі ўзнік рух многастапопнікаў, яна першая на заводзе перайшла працаваць на 3—4 станкі і выконвае норму на 350 проц. У нас на заводзе т. Леонас стала наватарам гэтай справы. Яе прыказу паследавалі стругальшчыкі т. Корнуц і Каповіч, токар Вялікая і інш. Зараз шырыцца і распе ўх многастапопнікаў.

У працэсе саборніцтва быстра растуць людзі. Стаханавіцкі слесар т. Байкат і токар т. Познік унагароджаны ўрадам СССР медалімі «За трудовае адтліненне». Адзін з першых ініцыятараў станаўніцкага руху на заводзе т. Гімельштэйн стаў майстарам. На заводзе вырастае вялікая група рацыяналізатараў і вынаходцаў з асродкаў работчых. Ад унадрання іх працаюць толькі за адзін мінуты год завод атрымаў эканомію 75.000 рублёў. Стаханавіцкую школу майстроў сацыялістычнай працы ўжо счочыла 15 чалавек.

Так штодзённа і штодзённа мы бачым ажыццяўленне вялікіх слоў Владзіміра Ільіча Леніна. Ён — геній чалавечтва — першым апаніў вялікае значэнне саборніцтва і ўдзему прадукцыйнасці працы для нашага сацыялістычнага грамадства.

Абапач-жа сёння нашаму Ільічу яшчэ вышэй узяць сінг сацыялістычнага саборніцтва, яшчэ вышэй узяць прадукцыйнасць працы на карысць нашай вялікай радзімы. Ва ўсёй нашай творчай дзейнасці будзем слываць па ленінскаму шляху.

Д. Я. КУЗНЯЦОУ,
слесар-станамавец мінскага станкабудавальнага завода імені Кірава.

ЗА РУБЯЖОМ

ГАЗЕТА „НАЦЫЯНАЛ ЦЭЙТУНГ“ АБ ПРОЛЕТАРСКОЙ СТАЛІЦЫ

БЕРЛІН, 19 студзеня. (ТАСС). Германская газета «Нацыянал цейтунг» амаціла вялікі артыкул пад назвай «Масква сёння». Масква, гаворыцца ў артыкуле, з'яўляецца яркім прыкладам таго, з якой быстрай можа змяніцца твар вялікага горада.

Ад горада з сотнямі цэркваў, зямчымі залатымі купаламі, бруднымі вуліцамі і савадкімі, горада супярэчлівых стыляў, якім лічылася Масква да рэвалюцыі, засталася толькі алы Успаміны.

Масква стала крутой. Хто будзе яе апісваць, той не будзе гаварыць больш аб царках і банях, а скажа аб упарадкаваных асфальтаваных плошчах, аб прыгожых светлых дамах, шырокіх пра-спектах, аб велічных мастах і гранітных набажарных Масква-рамі.

Масква стала сусветным горадам з шматлікім насельніцтвам. Прэкс-радаструкцыі сталіцы Савецкага Саюза адбываецца на вагах ўсёго насельніцтва. Цяляны кварталы зносяцца і на іх мес-

цы вырастаюць новыя, пудоўныя будыні. Калі паглядзець сёння з вокнаў гасцініцы «Нацыянал», то перад вамі адкрываецца прыгожая перацешава, пентральная частка горада. Там пятер будыны прыгожыя, грандыёзныя будыні. Сярод іх узвышаецца атыль «Масква». Насупроць яго — характэрны для новай Масквы дом Соўнаркома СССР. Гасцініца «Масква» адзелана пудоўнымі крамзірамі, у ёй ёсць не менш 1.200 пакояў, рэстаран, кафе, Гасцініца, без сумнення, алы-сціна да лепшых отэляў Еўропы. З гэтымі адкрываецца пудоўны від на Маскву і асабіва на Брэмль.

Маскоўскае метро, указваюцца далей ў артыкуле, сапраўды з'яўляецца гордаццю сталіцы савецкай дзяржавы.

Разам з ростам сталіцы Савецкага Саюза, гаворыцца ў заключэнне, павялічваецца і колькасць яе насельніцтва, якое складае зараз звыш 4 мільёны чалавек.

Выступленне нарвежскіх рыбакоў супроць дапамогі белафінам

СТАВГОЛЬМ, 19 студзеня. (ТАСС). Газета «Арбейтэрэн» наведвае аб м'ягкіну рыбакоў пасёлка Катэйвер на Усходнім Фінмаркенне (Нарвегія). У прыналі рэзалюцыі катэйверскія рыбакі пратэстуюць супроць антысавецкай кампаніі нарвежскай ражкіні і патрабуюць, каб урад зрабіў усе неабходнае для захавання нейтралітэта Нарвегіі і перашкодаў арганізацыі дапамогі белафінам.

«Мы выражаем сваю сааідарнасць з фінляндскім Народным урадам і Савецкім Саюзам, — гаворыцца ў рэзалюцыі, — і пратэстуем супроць падтрымання манер геймаўскай клікі».

Рост беспрацоўя ў Англіі

БЕРЛІН, 19 студзеня. (ТАСС). Газета «Фелькшэр бешахтэр» піша, што, згодна апошнім даным англійскай статыстыкі, лік беспрацоўных у Англіі дасягае 1 млн. 340 тыс. чалавек. З пачатку вайны лік беспрацоўных пшомесяц узрастае ў сярэднім на 100 тыс. чалавек. Гэта адбываецца не гледзячы на тое, што 2 млн. чалавек знаходзіцца пад ружом, а ваенная пра-мысловасць працуе круглыя суткі.

Ваенныя дзеянні ў КІТАІ

У ПАУДНЁВЫМ КІТАІ.

Наступленне кітайскіх войск на Кантон развіваецца паспяхова. Кітайскі рэзаль адступавіцца з Хуасяня (на поўнач ад Кантона) японскія часты і прасунуліся за апошнія суткі на 10 км. на поўзень.

Паводле вестак з кітайскіх крыніц, у бах японскіх страйкі забітымі і раненымі да 5.000 чалавек, а кітайскіх — каля 2.000 чалавек.

На паўночны ўсход ад Кантона кітайскі ўтрымліваюць ініцыятыўу ў раёне Пу-хуа. Не вытрымаўшы напівку кітайскіх войск, японцы пачалі далейшае адступленне.

Стыхійныя бедствы ў Турцыі

ЛОИДАН, 19 студзеня. (ТАСС). Агенп-тэ Рэйтэр наведвае з Стамбула, што ў ноч на 18 студзеня ў Вялікае Нігыз адбыліся два буйныя палезныя штуршкі. У рэзультатзе землетрасення забіта 50 і ранена 160 чалавек, разбурана звыш 400 дамоў.

«Лейбарысты едучы ў Фінляндзію з задачай абяліць, прыфарбаваць генерала Манергейма...» (з газет).

На працягу 17 і 18 студзеня на тэры-торыі Паўночнай Анатоліі адбылося восем штуршковаў.

У дзіяне ракі Караджабай (вілаёт Бур-са) затоплена 15 вёсак.

ЛЕПШЫЯ САРТЫ НАСЕННЯ — НА КАЛГАСНЫЯ ПАЛІ

Совет Народных Камісароў БССР пвердзіў асноўныя сарты зерных ку-тур для БССР. Для паўночнай і цэнтра-на-ўсходняй зон зацверджан гатунак «Вятка», для цэнтрайна-заходня паўднёва-ўсходняй і паўднёвай — «Вазыбаўскае М-4». Сорт азімай пшаніцы для ўсёх зон зацверджан «Савецкае 24-53». Дапускаюцца таксама для насева пшаніцы — «Высокае» і «Дэробль» і іншыя мясцовыя сакаўраджайныя сарты. Пшаніца яра-кая для ўсёх зон БССР зацверджана «Лю-бун 0-62», а для раёнаў Дрысенск, Гарадошкага, Аршанскага, Мінскага дапускаюцца мясцовыя сарты пшаніцы «Лубка».

Ячмень «Вінер 11-63» (вапні) зац-дзяна для ўсёх зон рэспублікі. На асу-ных тарыяніках дапускаюцца гатунак «Латы» Сарты аўса для ўсёх зон зац-дзяны «Маскоўскі А-315» і «Зал-лодзьжа».

(БЕЛТА)

ЗІМОВЫЯ КАНИКУЛЫ СТУДЭНТАУ

ГОМЕЛЬ. (Па тэлефону). Пікава пр-дучы зімовыя каникулы студэнтаў вы-шніх навуковых устаноў і тэхніку-Гомеля. 45 студэнтаў Пелагагічнага і-стаўтута правядуць зімовыя каникулы дамах апачынку. 23 выдатнікі ву-чэбных на аэкурсію ў Маскву, 8 у Ленінград, 4 — у Кіев.

У часе каникул да студэнтаў, а-стаюцца ў горадзе, будзе працягну-ты лекцыі на тэму: «Ленін і Сталін — ар-гатыры большавіцкай партыі», аб і-часці Астроўскага і інш.

І лютата абудзецца вялікі бал-ма-рад студэнтаў Лесаціншчына інаста-імені Кірава. Таксама будуць наладзі-калектывныя паходы ў кіно і тэатр.

ГІДРАТУРЫНЫ ДЛЯ КАЛГАСН ЭЛЕКТРАСТАНЫШЫ

БАБРУЙСК. Машынабудавальнічы і-мені Сталіна даў за апошнія гады не-кую колькасць гідратурбы для калгас-аэлектрастаній. У 1940 годзе будзе на-пушчана 70 гідратурбы замест 20 у-нулым годзе.

Апрача таго, завод дасць вялікую на-касць абсталявання для пагальнай і-мысловасці ў 20 скраперна-элеватар-устаноавак для тарфяной прыамсло-ва. Гэтыя машыны ўпершыню асваіва-у завадом і будуць закончаны да пач-атку сезона.

ВЯЧЭРНІ ТЭХНІКУ НА КАМБІНАЦЕ

БАРЫСАЎ. Гэтымі днямі на нова-савецкім завадзкім камбінаце імені рава адкрываецца вячэрні тэхнікум. Ім бэз адрыву ад вытворчасці будучы маістры, рабочыя-станама-маючыя агульнаадукацыйную падры-ца за 6—7 класаў. Тэрмін навучан-чатары гады. Тэхнікум будзе рыхта-тэхніку-адукацыю запалкавай вы-часці.

МАСТАКІ ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЕЙ РЫХУНОЦА ДА ВІСТАУНІ «ЛЕНІН І СТАЛІН — АРГАНІЗАТАР БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАУНАСЦІ»

44 лепшыя жывапісцы, графік-скульптары заходніх абласцей БССР у-чыліся ў падрхтоўку да ўсебелару-мастанскай выставы «Ленін і Сталін» арганізатары беларускай дзяржаўна-с. Камітэт выставы зацвердзіў тэму, якія будуць працаваць мастакі, за-навы дагаворы.

Па Беларускай абласці да вы-срхтоўкі на 27 чалавек. Скульптары-порт выконвае тэму: «Беларус перад-нінай СССР». Эгіжс ужо зроблен. Я-сць Савецкі рыхтуче эскіз кар-«Архит памешчыкаў і афіцэраў», «Пы-льзатроўскі «Вызналенне паліты-леняў» і «Сялянская міліцыя», ж-сеп Радзевіч — партрэт дзугата Пар-та Сабрання Заходняй Беларусі на-м-старшым Беларускага аблвыканкома-Прытыцкага.

Жывапісцы Тауб (Брест) працуе-тэмай: «Уступленне Чырвонай Арміі-Заходнюю Беларусь», графік Ру-«Брест» — сэрія рысункаў «Палітэма-ныя».

Выстава камітэт на сваёй бл-шых пасяджэннях будзе разгляда-зацвержаць эскізы новых работ з-коў заходніх абласцей БССР.

Збор твораў А. М. Горкі на беларускай мове

Дзяржаўнае выдавецтва БССР выд-беларускай мове збор твораў выд-пісьменніка Алексея Максімавіча Го-у 25 тамак. 16 тамаў ужо вышлі з-ку. У бугічым годзе будучы выдан-5 тамаў. Пераклад у асноўным зако-Уступны артыкул да збору твораў у-Горскага піша прафесар Дабрынін. Але-4 тамак намячана выпусціць у 1941

Сёння ў тэатрах і кіно:

Першы беларускі дзяржаўны драмат-тэатр — Некавоўнае стартсці (аб'ём № 89). Дзяржаўны ўраўскі тэатр БС-Павел Гроўка (аб'ём № 70). Кіно-«Пыроўнае зорка» — «Велікое зарево» — Патрыць «Патрыцызм» — у 1918 годзе: «Спартак» — Тры песь-Леніна; Дзіцячы кінатэатр — Чалавек-жод кінатэатр «Навіны дня» — Адмы-сталі.

Адманы рэдактар Т. С. ГАРБУНО

К. М.

НА ПАВАДУ У ПАДПАЛЬШЧЫКАУ ВАЙНЫ

Над прадагам «дапамогі» фінскіх бе-забандыта англа-французскай імперыя-лісты выдучы шабэную кампанію на ўпаўненне скандынаўскіх краін у вайну. У ходзе гэтай кампаніі ўсё яеяе выры-сваючыя сапраўдныя маты англа-фран-цузскага імперыялізма, які імкнецца ўстанавіць свой кантроль над скандына-ўскім паўвоствавам і ператварыць яго ў тэатр вайны супроць Германіі. «Дапамо-га» манергеймаўскай Фінляндыі — гэта толькі зручная маскіроўка для рэаліза-цыі далейша ідуцых замыслаў англа-фран-цузскага імперыялістычнага блока.

Як вілья з паведамленняў замежнага друку, план стварэння скандынаўскага пляндарма вайны быў падаргнут усеба-коваму абмываванню на алыбуміям з і-свенкі 1939 года ў Парыжы пасаджэнні-выроўнага савета савецкіх. «Тан» і і-шныя французскія газеты ўказвалі, што на гэтым пасаджэнні абмяркоўваліся ме-талы, пры дапамозе якіх могуць быць ажыццяўлены рашэнні Лігі напай аб ака-занні «дапамогі» Фінляндыі. На словах паражскага карэспандэнта будапешцкай газеты «Нестер Лойн», выроўноўны са-вет савецкіху прынёў да вываду аб неаб-ходнасці пашырэння ўрапейскага тэатра вайны, бо «Англія і Францыя не могуць дапусціць, каб Германія і прыродная ба-галіцы Швейцыі і Нарвегіі павяярталіся пагрозам».

Беручы на сабе місію абароны «Германіі і прыродных багачаў» Швейцыі і Нарве-гія, Англія і Францыя перш ўсёго імкн-уцца атрымаць Германію ад швейскай і нар-вежскай руды.

Ужо з першых дзён вайны Англія шляхам палітычнага і эканамічнага на-півку на Швейцыю і Нарвегію стараецца перашкодаць гандлю гэтых краін з Гер-

маніяй і, у прыватнасці, пастаўкам неаб-ходнай Германіі руды і іншай сыравіны. Гэтыя намаганні не ўпывалі паспехам Застанюцца на пазіцыі нейтралітэта, скандынаўскія краіны заключылі новыя гандлёвыя пагадненні з Германіяй. Пятер англа-французскія ваенны блок узмагне накірава на скандынаўскія краіны, дабі-ваючыся ад іх прыстававання нейтраліт-эта да англа-французскіх мэт вайны.

Англа-французскія планы сустракаюць дзеясціну падтрымку не толькі ўпывовых кругоў швейскай і нарвежскай буржуазіі, але і раакцыйных лідэраў сацыял-дэма-кратыі.

Цэнтральны орган швейскай сацыял-дэмакратыі «Соцыял-Дэмакратэн» не так даўно пісаў, што ў вайне Англіі і Фран-цыі, якая разгортваецца супроць Германіі, сацыял-дэмакратыя павінна падтрымаць Англію і Францыю, бо ў гэтых краінах «парламенцкай дэмакратыі» работчы клас дабіўся «найбольш свабоды і «матэ-рыяльнага дабрабыту».

Гэта назіцця сацыял-дэмакратычных лідэраў значна аблаччае раакцыйным кругам буржуазіі вядзенне ваеннай пра-паганды.

Адчуваючы рост ваенных прыбыткаў у вынакду актыўнага ўдзелу скандынаўскіх краін у вайне швейскай ваенныя кан-парцы выдучы сістэматычную кампанію за пашырэнне «прамысловай мабіліза-цыі» Швейцыі. Газета «Стокгольме Ты-днінген», якая выражае інтарэсы гэтых канарыяў, з дзя ў дзень казвае, што не толькі з пункту гледжання абароны Швейцыі, але і з пункту гледжання арга-нізацыі «дапамогі» Фінляндыі неабходна фарсіраваць далейшае развіццё швейскай ваеннай прамысловасці.

Распаўненне ваенных настрояў спрыяе правіжэнню ў жыццё англа-французскага пляна ператварэння Швейцыі ў галоўную аперую базу скандынаўскага тэатра ваен-ных дзеянняў. Гэтым-ж служачы і ўпу-рышчальнічымі мерапрыемствам швейскага ўрада.

Прыняты дзіямі шведскіх рыхсдагам (парламентам) закон аб «абароне дзяржа-ва» на вывадк вайны і ваеннай неаб-сэкі прадукацыйнае абмежаванне зама-кратычных свабод. Гэты закон накіраван свайм астрыхм супроць рабочага класа і з'яўляецца істотным мерапрыемствам на шляху ўпываўня Швейцыі ў вайну. Гэты раакцыйны закон, звязаны таксама і з знешнепалітычнымі планами ўрада, выка-лі бурэ абароны ў Швейцыі і ў іншых скандынаўскіх краінах. Сярод шырокіх мас швейскага народа ўзмацняецца тры-гоа за будучае швейскай паліткі.

Рост антываенных настрояў прымушае правяцкія кругі скандынаўскіх краін ра-біць заявы аб «нявяснасці» праваднё-май ім палітыкі нейтралітэта. Гэтыя кругі алапаюцца і таго, што вельмі паспешнае раскрыццё планаў падрхтоўкі скандынаўскага тэатра ваенных дзеянняў выкліча адпаведную ражкіню з боку Гер-маніі.

Такія-ж заявы аб намеры захаваць нейтралітэт зрабілі шведскі і нарвежскі ўрады ў адказ на прадастаўленні паў